

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 36

Rugsėjo - September 13, 1985 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Artėjant prezidento Reagan susitikimui su Sov. S-gos valdovu Gorbačiovu, sovietai paleido į darbą propagandos sriautes, siekiantį įtikinti pasaulį gera sovietų valia ir pasiryžimu papadyti toli siekiančių nuolaidų ginklų kontrolės srity. Šiam tikslui gerai pasitarnavo JAV senato delegacijos pasimatymas su Gorbačiovu ir Time žurnalo korespondento pasikalbėjimas su juo. JAV teigia, kad be šių gražių žodžių ginklų kontrolės derybose sovietai nepateikė jokių naujų siūlymų.

Vakarinio Jordano kranto Hebrono mieste, kur gyvena beveik vieni arabai, prieš kurį laiką įvykis pavyko įvairiais būdais įsigyti arabo namus, kuriuose, siekiami žydas įtvirtinti, apsigyveno 3 Izraelio parlamento nariai. Jiem saugoti buvo paskirti keletas Izraelio karių, kurių vienas buvo peiliu nudurtas, o kitas sužeistas. Vyriausybė paskelbė Hebroną "uždaru kariniu miestu", iš kurio niekam neleidžiama išeiti nei į jį ateiti.

Sov. S-gos Gorbačioviui pajėgus savo pažiūras įvairiais tarptautiniais reikalais išdėstyti per Time žurnalo korespondento pasikalbėjimą su juo, prezidentas Reagan siekia, kad ir jam būtų leista per sovietų televiziją išdėstyti Amerikos pažiūras įvairiais tarptautiniais klausimais.

Britanijos min. pirmininkė Margaret Thatcher, siekdama sumažinti nedarbą, pertvarkė savo ministrų kabinetą.

Belgijos karalius paleido negalėjusį dėl biudžeto susitarti krašto parlamentą.

Kambodijos Khmer Rouge komunistinių partizanų vadovybė paskelbė kad partizanų vadas Pol Pot, sunaikinęs prieš kurį laiką du milijonus Kambodijos gyventojų, pasitraukė iš vado pareigų ir pasiliks tik kariniu patarėju.

Pietų Afrika, spaudžiama kitų valstybių ūkinėm priemonėm, nutarė užšaldyti skolų grąžinimą iki š.m. pabaigos. Per tą laikotarpį bus mokami tik procentai už paskolintas sumas.

Siekdami padidinti spaudimą vyriausybei, Pietų Afrikos juodieji buvo paskelbę aukso ir anglies kasyklų striaiką, bet, nesulaukę darbininkų pritarimo, turėjo jį atšaukti.

Prieš Libijos diktatorių Qaddafi buvo surengtas šamokslas tų kariuomenės dalinių, kuriu būvę įsakyta užpulti Tunisą, bet šamokslas buvo numalšintas, ir apie 40 karininkų būvę areštuota.

Meksikos prezidentas Miguel de la Madrid pareiškė, kad Meksika atmeta siūlymą sudarinėti sutartis dėl skolų grąžinimo su atskirom valstybėm, bet ne su Tarptautiniu monetariniu fondu.

JAV įsteigė prie valst. departamento atskirą įstaigą kongreso suteiktai 27 mil. dol. paramai Nikaragvos partizanam administruoti.

Bolivija sumažino savo pezo vertę 95 proc., pakėlė skysto kuro kainas 1000 proc., užšaldė atlyginimus ir emėsi kitų priemonių 14,000 proc. pasiekusiai infliacijai suvaržyti. Tai sukėlė eilę streikų ir riaušių.

Naujoji Nigerijos karinė vyriausybė pertvarkė kariuomenės vadovybę ir atleido iš pareigų Aukšč. karinės tarybos pirmininką gen.Muhammad Buhari. Jo vieton buvo paskirtas gen. Tunde Idiagbon.

Į SIBIRĄ IŠTREMTI KUNIGAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 65

Skyrius "Sovietinėje mokykloje"

Šaukenai (Kelmės raj.). 1984 spalio mėn. komjaunuoliško amžiaus Šaukenų vidurinės mokyklos mokiniai, atsisakę stoti į komjaunimą, perauklėjimui buvo vežami į Kelmę. Po atitinkamo auklėjimo tik viena mergaitė sutiko stoti į komjaunimą.

Vidsodis (Kelmės raj.). 1984 spalio 15 pas Vidsodyje gyvenančius Turauskus apsilankė aštuonmetės mokyklos direktorius Kęstutis Vinča. Susinervinęs ir įsikarščiavęs direktorius barė Adomą Turauską, kam jis savo sūnų Modestą, besimokantį penktoje klasėje, vedasi į bažnyčią, neleidžia stoti į pionierių organizaciją. Tėvas paaiškino "Aš einu į bažnyčią ir mano vaikas eina, o pionierium būti jis pats nenori". Kai direktorius pakeltu tonu toliau barė A. Turauską, į pokalbį įsiterpė pas Turauskus buvęs svečias "Kodėl čia toks triukšmas? Dabar gi skelbiama religijos laisvė".

Spalio 16 mokykloje Modestą Turauską užsipuolė vedėja Merkelienė. "Kam eini į bažnyčią, kodėl nesirašai į pionierių? Mes tau dar parodysim!" — gąsdino berniuką vedėja. Mokytojai nustatė prieš Modestą klasės draugus, jie pradėjo pašiepti savo draugą. Išgąsdintas vaikas susirgo. Tėvams teko kreiptis pas gydytoją. Savaitę laiko M. Turauskas dėl ligos negalėjo lankyti mokyklos.

Iš "KRONIKOS" ARCHYVO

Panevėžio vyskupijos kunigai, tarybinėje santvarkoj pergryvenė areštus kalėjimus, lagerius

1. Prel. Vladas Butvila, gim. 1891, kunigu pašventintas 1915. Rokiškio parapijos klebonas, dekanas, areštuotas 1950 rudenį. Nuteistas 10 metų kalėti. 1955. XI.25. grįžo iš Sibiro, Irkucko, invalidas. Mirė 1961.III.14, palaidotas Panevėžio kapinėse.

2. Prel. Kazimieras Dulksnys, gim. 1910.II.19, kunigu pašventintas 1935.VI.15. Panevėžio Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas, areštuotas 1957.XI.17 ir nuteistas du metus kalėti, grįžo iš Rusijos lagerio 1959.V.19. Išstremtas į Kaišiadorių vyskupiją, Merkinės altariustu; Nedzingėn iki 1963.VI.7. Valdytojas.

3. Prel. Mykolas Karosas, gim. 1878, kunigu pašventintas 1901. Šeduvos parapijos klebonas, dekanas, Panevėžio vyskupo generalvikaras. Areštuotas 1951.IX., nuteistas 10 metų kalėjimo. Kalėjo Šilutėj, Karagandoj. Grįžo Lietuvon 1954.XII.25. Mirė 1955.X.13. Palaidotas Šeduvos bažnyčios šventoriuje.

4. Prel. Leopoldas Pratkėlis, gim. 1912.VI.5., kunigu pašventintas 1939.VI.11. Rozalimo parapijos klebonas, areštuotas 1950. Nuteistas 10 metų kalėjimo. Grįžo iš Sibiro katargos 1956. Mirė 1983.I.7. Palaidotas Linkuvos bažnyčios šventoriuje.

5. Paulius Šidlauskas, gim. 1890 kunigu pašventintas 1915. Areštuotas 1950.VI.29. Nuteistas 10 metų katargos. Grįžo iš Sibiro lagerių 1954.IX.1. 1961 Vatikanas paskiria Panevėžio vyskupijos apaštališkuoju administratorium. 1962.IV.9 išstremtas Kaišiadorių vyskupijon Merkinėn altariustu, vėliau Kulautovon 1969. Mirė 1973.V.21. Palaidotas Panevėžio kapinėse.

6. Kan. Jurtis Danys, gim 1898, kunigu pašventintas 1927. Linkuvos klebonas. Areštuotas 1949. Nuteistas 10 metų katargos. Iš Sibiro katargos grįžo 1956. Mirė 1977.III.3. Palaidotas Linkuvos bažnyčios šventoriuje.

7. Kan. Petras Rauda, gim. 1894, kunigu pašventintas 1917. Buvęs Kauno Tarpdiecizinės Kunigų seminarijos vicerektorius. Pamūšy, būdamas klebonu, areštuojamas 1946 rugpjūtyje. Nuteistas 8 metus. Grįžo iš Sibiro lagerių 1954.IX.10. Biržuose buvo klebonu ir dekanu. Areštuojamas 1957.VII.21 ir nuteisiamas 10 metų. Kalinamas Sibiro Mordovijos lageriuose. Į Lietuvą grįžta 1962 balandyje. Mirė 1974.III.7 Švedasuose. Palaidotas Utenos kapinėse.

8. Juozapas Bagdonas, gim. 1914.I.2, kunigu pašventintas 1941.I.26. Biržų bažnyčios laik. administratorius. Areštuotas 1947.X.8, nuteistas 8 metus — kalėjo Vorkutoje. Grįžo 1954.X.15. Utenos altarista.

9. Kun. Jonas Balčiūnas, gim. 1927.XI.6, kunigu pašventintas 1949.IX.25. Panevėžio katedros vikaras. Areštuotas 1954. VIII.28. Nuteistas 10 metų. Kalėjo Vilniaus Lukiškių kalėjime. Šilutės, Kursko... lageriuose. Grįžo invalidu TBC 1955.XI.23. Pakruojo vikaru buvo areštuojamas 1956.XII.4. Kalėjo Uglice, Taišete, Potmoj. Paleistas grįžo į Lietuvą 1965.IX.8. Dabar Salako klebonas.

10. Kun. Kazimieras Baronas, gim. 1927.XII.5, kunigu pašventintas — 1957.IV.27. Areštuotas 1950.IV.29 iš Kauno Kunigų seminarijos. Nuteistas 10 metų ir kalinamas Džeskasgane vario kasyklose. Grįžo į Lietuvą 1955. VII.4. Obelių klebonas.

11. Kun. Jonas Bubas, gim. 1901, kunigu pašventintas 1930. Antalieptės parapijos klebonas, areštuotas 1951.II.9. Nuteistas 10 metų. Grįžo 1956 m. spalio mėn. Mirė 1969.IV.19 Pandėly klebono pareigas eidamas. Palaidotas Pandėlio kapinėse.

12. Kun. Mykolas Bugenis, gim. 1888.VII.1, kunigu pašventintas 1913.VI.8. Omsko klebonas, dekanas, areštuotas 1930 rugpjūčio ir nuteistas 10 metų kalėjimo. Kalėjo Marrinske, Komi SSR, anglų kasyklose, Solovkose, Vagarakša, Datučka, Butirkos kalėjime, Liubijankos kalėjime... Paleistas iš kalėjimo, išmainant ant politinių kalinių, grįžo į Lietuvą 1933.X.19. Dusėtų parapijos altarista. Mirė 1980.IX.1. Palaidotas Dusėtų bažnyčios šventoriuje.

13. Kun. Jonas Buliauskas, gim. 1910, kunigu pašventintas 1934.VI.26. Rokiškyje ėjo kunigo pareigas. Areštuotas 1947.VII.9 Šėnavoj. Nuteistas 10 metų. Kalėjo Orsoje, Vorkutoje, įvairiuose lageriuose. Paleistas iš įkalinimo 1956.IV.6 grįžta

(nukelta į 2 psl.)

Buvusių Vilkaviškio gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavimas įvyko Clevelande rugsėjo 1. Po pamaldų prie Laisvės paminklo, prisimindami žuvusius ir nukankintus dėl Lietuvos laisvės, vainiką padėjo Balys Auginas ir Aldona Raugalienė. Nuotr. Liudo Tamošaičio

TAIKOS IR LAISVĖS ŽYGIO DALYVIŲ REZOLIUCIJA

Liepos 27, plaukdamį Baltijos jūra, Tautos ir Laisvės žygio dalyviai priėmė Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos, Švedijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybėms adresuotą Rezoliuciją apie taiką, saugumą ir žmogaus teises Šiaurės ir Pabaltijo šalyse. Apžvelgę teisinius bei politinius Pabaltijo tautų laisvės bylos požūrius, žygio dalyviai: "1. Kreipiasi į SSRS-os vyriausybę, reikalaujanti gerbti tarptautinius susitarimus apie tautų laisvo apsisprendimo teisę ir

leisti suruošti Jungtinių Tautų prižiūrimą referendumą, kuris suteiktų pabaltiečiams galimybę laisvai apsispręsti ir kurti savo pačių likimus;

"2. Kreipiasi į Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos ir SSRS-os vyriausybes, kad jos suauktų konferenciją ir imtųsi diskutuoti nebranduolinės zonos įsteigimą Šiaurės Europoje, įskaitant Baltijos jūrą ir Pabaltijo šalis — Estiją, Latviją ir Lietuvą — bei

POPIEŽIUS VĒL PRISIMINĖ LIETUVĄ

Vasaros rezidencijoje Castelgandolfo ir Šv. Petro aikštėje rugpjūčio 25, sekmadienio vidudienį, susirinkusieji maldininkų miniai prieš "Viešpaties angelas" maldą popiežius Jonas Paulius II priminė Lietuvą.

Štai Šv. Tėvo žodžiai: "Dabar vienas priminimas ir maldos intencija, kuri man ypatingai rūpi.

Prieš vienerius metus kaip tik šią dieną švento se mišiose dvasilnių jungiausi su Lietuvos katalikų bendruomene, kuri Vilniuje iškilmingai užbaigė 500 metų sukakties nuo savo globėjo šv. Kazimiero mirties minėjimus.

Šiomet Lietuvos Bažnyčia, vadovaujama savo garbingų ganytojų, pradėjo trejų metų pasirengimą kiti, dar svarbesnei sukaktiai: Tautos atsivertimo į krikščionybę šeši šimtosios metinė, kurios bus minimos 1987 metais. Lietuvos vyskupai ganytojinio laišku yra pakvietę tikinčiuosius gyventi šiuos pirmuosius pasirengimo metus kaip "Gerosios naujienos" metus.

Savo atsivertimu, kuris paprastai yra vadinamas "Lietuvos Krikštu", šita kilni tauta įsijungė į didžiąją krikščioniškųjų Europos tautų šeimą, kurią amžių bėgyje praturtino tvirtu ir didžiadvasišku tikėjimo bei šventurno liudijimu. Nuo savo šimtmėtinės krikščioniškos tradicijos išstikimoji lietuvių tauta niekada nenutolo, nors senųjų ir naujųjų laikų istorinė raida tam nebuvo palanki.

Troksčiau, kad mūsų broliai Lietuvoje šiuo savo religinio gyvenimo malonės metu pajustų visos Bažnyčios tvirtą solidarumą. Dėl to kviečiu jus drauge su manimi tą gyvą ir ištikimą bendruomenę maldoje pavesti Švenčiausios Marijos motiniškai globai."

Visos didžiosios spaudos agen-

tūros bei dienraščiai rugpjūčio 26 laidoje nemazda dėmesio skyrė popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiui apie Lietuvą sekmadienio vidudienį. Apie tris minutes užtrukusį Šv. Tėvo žodį sekmdienį perdavė Vatikano radijas įvairiomis kalbomis.

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" pirmadienio laidoje popiežiaus žodį apie Lietuvą skelbė pirmame puslapyje drauge su didele nuotrauka, kurioje matėsi Lietuvos sostinės Vilniaus bendras vaizdas. Spauda savo pranešimuose citavo Šv. Tėvo žodžius apie lietuvių tautos krikštą sukaktį.

Užsienio spauda prisimena, kad lygiai prieš vienerius metus rugpjūčio 25 dieną popiežius Jonas Paulius II aukojo mišias lietuvių kalba ir per Vatikano radiją lietuviškai kreipėsi į Lietuvos katalikų bendruomenę, kuri kaip tik tomis dienomis susitelkus prie šv. Kazimiero karsto Vilniuje, iškilmingai užbaigė savo šventoją Globėjo jubiliejaus minėjimus.

Didžiosios spaudos agentūros neužmiršta priminti ta progą Šv. Tėvo išreikštą apgailestavimą, kad nei jam nei jo legatui Vatikano valstybės sekretoriui nebuvo leista aplankyti Lietuvos sostinę Vilnių ir susitikti su Lietuvos katalikų bendruomene. Štai tie Jono Pauliaus II žodžiai, kurių ir po metų neužmiršta viešoji pasaulio opinija:

"Nei man, nei mano legatui Vatikano valstybės sekretoriui nebuvo leista dalyvauti šv. Kazimiero jubiliejiniuose minėjimuose, bet turėkime vilties, kad dar atsiras galimybė atlikti šią misiją, atlankyti šiuos mūsų tikėjimo brolius. Tiesa, jie yra toli nuo mūsų, bet kaip tik dėl šio tolimo yra tapę ypač artimi. Pagaliau, nėra taip labai tolimi. Juk tai būtų tikrai dviejų valandų kelionė lėktuvu..."

Švenčiausioji Mergelė Marija — baigė savo žodį Šv. Tėvas — teisprašo iš Dievo visiem mūsų broliam lietuviu malonę, sekant šv. Kazimiero pavyzdžiu, būti ištvermingais tikėjimo ir meilės liudytojais, kad taip Lietuvos Bažnyčios vienybė ir dvasinis grožis visos žmonijos aki-vaizdoje suspindėtų pasaulyje kaip gėrio versmė ir naujos vilties ženklas."

Kinijos prezidento Li Xiannian lankymosi proga JAV pasirašė su Kinija sutartį, pagal kurią Kinijai bus leista įsigyti branduolinės energijos reaktoriams statydinti reikalingos technologijos kariniam reikalui ir neparduoti jos kitom valstybėm.

Dėl Pietų Afrikos pagyvėjusių juodųjų demonstracijų ir susirėmimų su policija, vyriausybė paskelbė parengties būklę 36 miestuose ir areštavo apie 400 riaušių vadų ir dalyvių. JAV dėlto pareiškė nepasitenkinimą.

Iš Izraelio kilusios žinios teigia, kad JAV didelę įtaką turis ilgametis Sov. Sąjungos ambasadorius ir diplomatų dekanas Anatoli F. Dobrynin būsias pakeistas dabartiniu ambasadorium Prancūzijoje — Juli M. Voroncov.

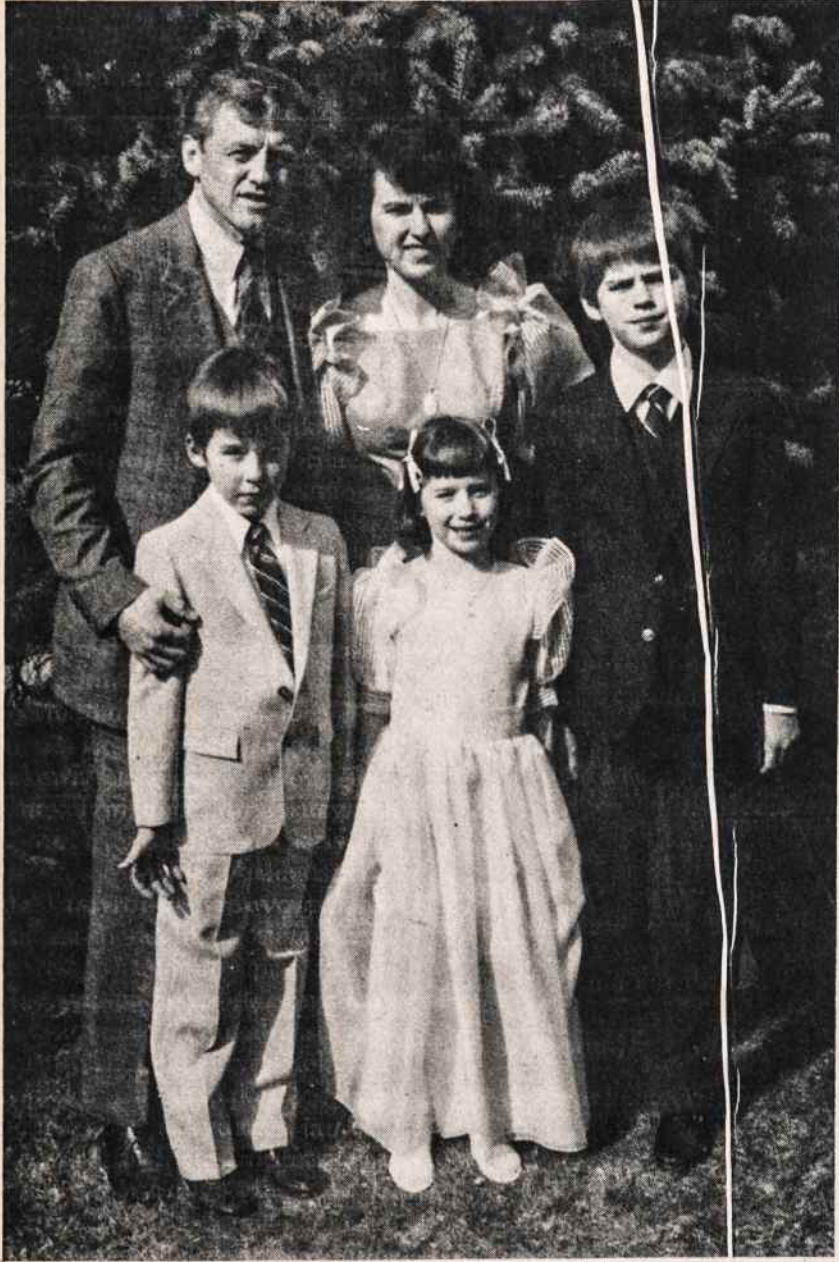
Tautų Žmogaus Teisių Komisijoje praveisti rezoliuciją apie žmogaus teisių pažeidinėjimą Pabaltijo valstybėse ir pabaltiečių laisvą apsisprendimą:

"5. Toliau įtaigoja, kad jos toliau imtųsi iniciatyvos užtikrinti, kad 1986-ais metais Berne įvyksiančioje Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje būtų peržiūrėti ryšių tarp pabaltiečių ir šeimų suvienijimo Pabaltijo šalyse bei pabaltiečių ryšių su Vakarų gyventojais klausimai;

"6. Taip pat įtaigoja, kad jos imtųsi iniciatyvos 1986-ais metais Vienoje įvyksiančioje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Peržiūros Konferencijoje praveisti Pabaltijo tautų padėties peržiūrą"

(Elta)

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES SVEIKINA PROGA

Petras ir Loreta Vainiai, persikėlę iš East Northport į Malvern, Pa., kur jis yra gavęs geresnį darbą ir paaukštinimą savo bendrovėje. Jų vaikai iš k. Petras, Aldona ir Antanas.

Siunčiame Darbininkui 70 dol. auką Darbininko laikraščio 70 metų sukaktį minint. Per tiek daug metų Darbininkas ir jo leidėjai — Tėvai Pranciškoniai — yra puoselėję mūsų išeivijos lietuvišką gyvenimą per lietuvišką spaudą. Jūsų įnašas yra begalinis! Mes linkime Jums ir Jūsų štabui toliau tęsti tą svarbią misiją — skleisti lietuvišką spaudos žodį.

Su geriausia linkėjimais,

PETRAS IR LORETA VAINIAI SU ŠEIMA

-o-

Darbininkas už sveikinimus ir auką nuoširdžiai dėkoja.

Savaitės įvykiai

Sovietų spauda ir televizija, minėdama 50 m. sukaktį nuo angliakasio Aleksej G. Stachanovo pasiekto anglių kasimo rekordo (jis per pamainą iškasė 102 tonas anglies, arba 14 kartų daugiau kaip buvo nustatyta) negailėjo ir dabar įvairių paraginimų sekti jo pavyzdžiu ir padidinti gamybą, nes pagal Staliną tai esanti geriausia priemonė kapitalizmui nugalėti. Šį rekordą pasiekti sugalvojo centrinės Izmiro anglies kasyklos komunistų partija, nes kasyklos gamyba buvo be galo atsilikusi. Tam reikalui buvo parinktas mažai raštingas buvęs žemdirbys. Jo žmonos priešinimas vyrą padarė darbininkam pavyzdžiu buvo nugalėtas, partijai nupirkus jai karvę. Rekordui pasiekti partija pakeitė darbo tvarką, įsakydama jam tiki kasti anglis ir nesirūpinti kasimo turvo apsauga nuo galimo užgriuvimo. Tas darbas buvo pavestas kitiem dviem darbininkams, Stachanovo darbo vietos apšvietimu pasirūpino pats partijos sekretorius Konstantin G. Petrov.

Amerikos Summit Books leidykla išleido Charles E. Silberman knyga "A Certain People — American Jews and their Lives Today", kuriame nurodoma, kad Amerikos žydai yra pasiekę vyraujančių pozicijų Amerikos ūkiniam, prekybiam, teisės, medicinos, žurnalizmo ir akademinio profesijų srityse ir netekę polinkio gyventi uždarą bei ndruomenę, kuri išpažįta skirtą religiją, turi skirtingus papročius ir skirtingas

gas vertybes nuo jų supančios aplinkumos. Mokslo, teisių ir medicinos mokyklose jų procentas yra 10 kartų didesnis už jų procentą kitų gyventojų tarpe. Žydų darbininkų klasė yra beveik išnykusi. Dabar žydams prekybininkam ar vadovaujantiem pareigūnams jau nebereikia slėpti savo žydiškumo, nors dar neseniai dėl paplitusio antisemitizmo jie stengėsi savo žydiškumą nuslėpti, keisdami pavardes ar atsisakydami kitų žydiškumo požymių.

Sov. S-ga, atsakydama į pasiūlymus mokslininkų konferencijos apie branduolinio karo pavojus organizatorių kvietimą dalyvauti, atsiuntė tik kvietimą konferencijos organizatoriam atvykti į Sov. S-gą ir pasitarti tuo reikalu, nes praeitą pavasarį į Ispaniją atvykęs žymus sovietų matematikas ir "atominės žiemos" žinovas Vladimiras Aleksandrov nežinia kur dingo.

Izraelis vėl paleido iš kalėjimo 113 libaniečių.

V. Vokietijos kancleris Helmut Kohl dėl iškilusios naujos šnipinėjimo aferos atleido iš pareigų žvalgybos viršininką Herbert Helenbroich. Jo vieton buvo paskirtas Vokietijos atstovas Nato organizacijoje Hans Georg Wiecek. Opozicijos pastangos pakeisti vidaus reikalų ministerį buvo nesėkmingos.

Izraelio teismas nuteisė tris žydų kolonistų vakariniam Jordano krante teroristus kalėti iki gyvos galvos ir 12 kitų mažesnę kalėjimo bausmę už tai, kad jie 1983 m. nušovė tris arabų studentus ir įvykdė visą eilę teroristinių veiksnių prieš arabus. Vyriausybės dalyvaujantis Likud blokas ir jo vadovas užs. reik. ministeris Yitzhak Shamir pažadėjo veikti, kad prezidentas juos visus amnestuotų.

IŠ OKUPTOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Jonas Kuzminskis, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto narys, Sovietų Sąjungos liaudies dailininkas, Sovietų Sąjungos Dailės akademijos tikrasis narys, Lietuvos liaudies dailininkas ir profesorius, po sunkios ligos mirė rugpjūčio 19. Velionis buvo gimęs 1906 gruodžio 14 Raseinių rajono Betygalos miestelyje. 1927 - 1933 mokėsi Kauno meno mokykloje. Nuo 1935 jis dalyvavo parodose, jo darbai buvo eksponuojami visoje šalyje. J. Kuzminskis aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, Lietuvos dailininkų sąjungos organizaciniame darbe. Nuo 1944 J. Kuzminskis — Lietuvos dailininkų sąjungos valdybos narys, 1958 - 1982 — valdybos pirmininkas, 1963 - 1982 — Sovietų Sąjungos dailininkų sąjungos valdybos sekretorius.

— Genrikas Zimanas, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto narys, filosofijos mokslų daktaras, profesorius, sąjunginės reikšmės personalinis pensininkas, buvęs "Tiesos" ir "Komunisto" redaktorius, eidamas septyniolika metų, mirė liepos 15.

— Rygoje birželio 21-23 įvyko dešimtas džiazo muzikos festivalis "Vasaros ritmai". Jame dalyvavo Rygos, Liepojos, Leningrado, Irkutsko, Novosibirsko ir Vilniaus džazo muzikantai. Daugelio nuomone, renginio kulminacija tapo Lietuvos valstybinės konservatorijos bigbendo (vad. V. Čekasinas) koncertas. Pirmoje jo dalyje skambėjo armėnų kompozitoriaus K. Petrosiano koncertas balsui ir džiazio orkestrui. Antroje — nauja aleatorinė orkestro vadovo kompozicija.

— Bulgarijos literatūriniam žurnale "Fakel" (1985, Nr. 1) literatūros kritikas P. Ančevs supažindina skaitytojus su lietuvių apsakymų antologija "Amžinai žaliuojantis klevas", išėjusia rusų kalba.

— Alytaus "Dainavos" siuvinimo fabrikas išsiuntė į Maskvą XII tarptautinio jaunimo ir studentų festivalio personalui skirtus drabužius. Alytiškėmis trijų modelių striukėmis dėvės 11,000 Maskvos svečius aptarnaujančių darbuotojų. Štai kur dingsta Lietuvos pramonės gaminiai!

Indijos min. pirmininkas Rajiv Gandhi pradėjo pasitarimus su Indijos sikų partijos Akali Dal Vadu Herchand Singh Longowal.

Belgija įsakė išvykti Sov. Sąjungos prekybos misijos nariui Vladimir Makejev už tai, kad jis pirkinėjęs mokslinius dokumentus.

Italija nuvertino savo lirą 7.8 proc.

Afrikos vienybės organizacijos valstybių konferencija paskelbė, kad dauguma šio kontinento valstybių dėl neteisingos ir nelygios ekonominės sistemos ir vidinės politikos trūkumų yra priartėjusios prie ūkinio susmukimo.

Apie 100 pasaulio valstybių yra pasirašiusios ir 40 valstybių ratifikavusios 1949 m. priimtą Ženevos protokolą dėl elgesio su karo belaisviais ir užimtų civilinių gyventojais kai kurių nuostatų pakeitimų, kurie kai kuriais atvejais teroristus ir vadinamųjų išlaisvinimo sąjūdžių dalyvius prilygina kariam ir karo belaisviams. JAV ginkluotųjų pajėgų štabų viršininkai siūlo JAV šių pakeitimų neratifikuoti.

Privati Amerikos Freedom Medicine organizacija numato nuo lapkričio mėn. Pakistane apmokyti afganų partizanus kaip taikyti sužistiems pirmąją pagalbą ir aprūpinti juos mediciniais reikmenimis.

JAV gyventojų skaičius per 1984 m. paaugo tik 0.9 proc. ir pasiekė 236,839,000 gyventojų.

Sov. Sąjunga pirmą kartą per savo televiziją parodė trumpą jau 5 metus Afganistane vykstančio karo epizodą, iškeliantį sovietų karių drąsumą.

— Vokietijos DR laikraštyje "Kulturpolitik" (1985.V.7) publikuojamas V. Arnto straipsnis apie G. Kanovičiaus trilogiją "Žvakės vėjyje".

— Lietuvos kompozitorių sąjungoje įvykusiame muzikologų sekcijos susirinkime gegužės 29 aptartas O. Narbutienės parengtas albumas "Juozas Gruodis". Leidinį recenzavo V. Venckus ir R. Gaidamavičiūtė. Tą patį vakarą buvo apsvaistytas ir A. Pilčičiaus knyga "Muzikos pažinimas". Pranešimus padarė muzikologai J. Gustaitė, D. Katkus ir psichoterapeutas E. Laurinaitis.

— Antanas Zauka, buvęs Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baletu teatro režisierius, Lietuvos nusipelnęs artistas, eidamas 88-uosius metus, liepos 31 mirė Vilniuje. Su J. Štarkos chorą dainavo pirmame G. Verdi "Traviatos" pastatyme Kauno operoje 1920 gruodžio 31. Su opera A. Zaukas nesiskyrė ištisus 65 metus. Pirmąjį dešimtmetį jis — pavyzdingas operos choro artistas, vėliau nepakeičiamas režisieriaus padėjėjas, o 1940 - 1959 operos režisierius. Trejus pokario metus A. Zauka režisieriaus darbą derino su Valstybinio operos ir baletu teatro direktoriaus pareigomis o 1948 - 1973 dirbo su jaunaisiais dainininkais Lietuvos valstybinės konservatorijos operos studijoje.

— Miunchene Tarptautinė jaunimo biblioteka 1984 išleido V. Aurylos apybraižą "Lietuvių vaikų literatūra". Į vokiečių kalbą vertė Miuncheno universiteto slavistikos katedros docentas dr. J.D. Rangė.

S.L.K.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuvon. Pasvalio altarista. 1957.IX.11. Aukščiausias teismas nubaudžia už vaikučių katekizavimą 2000 rub. 1957.XI.7 amnestija bausmę nuėmė. Paskiriamas Velykių misionorium. 1960.IV. 27 atimamas įgaliotinio išduotas darbo pažymėjimas už platų važinėjimą su pamokslais ir atiduotas 1962 m. gruodžio mėn. Buliauskas Lėno parapijos altaristas.

14. Kun. Juozapas Cepėnas, gim. 1880, kunigu pašventintas 1905. Anykščių parapijos klebonas, areštuotas 1941 sausio mėn. Iš kalėjimo išėjo 1941.VI.15. Persiekiamas ir vėl areštuojamas 1951.I. Nuteistas 10 metų. Kalėjo Vladimiro kalėjime. Grįžo Lietuvon 1954.XI.8. Pasvalio altarista. Mirė 1976.I.23. Palaidotas Daugailių parapijos kapinėse.

15. Kun. Jonas Jatulis, 1908. X.23, kunigu pašventintas 1935. VI.16. Adomynės parapijos klebonas. Areštuojamas 1949.V.23 ir nuteisiamas 10 metų; kalinamas Balchaše, Karagandoj. Grįžo į Lietuvą 1957.III.19. 1963 gegužį ištremtas į Pabiržę, atimtas darbo pažymėjimas eiti kunigo pareigas 5 mėnesius Antalieptės parapijos klebonas.

16. Kun. Antanas Juška, gim. 1906.IV.28, kunigu pašventintas 1929.V.25. Ramygalos parapijos klebonas 1949.IV.12 areštuojamas, grįžtant iš rekolekcijų Ūliūnuose. Ypatingos tarybos nuteistas 25 metus. Kalinamas Sibire, Taišeto lageryje Čino dujutiokio tiesime, Omske prie naftos perdribimo, invalidu padarytas grįžo 1956, bausmę sumažinus Omske 8 metams. Svedriškės parapijos klebonas.

17. Kun. Mykolas Juodelis, gim. 1907, kunigu pašventintas 1933. Biržų parapijos klebonas, dekanas, areštuotas 1950.IV.30. Nuteistas 10 metų ir kalėjo Kazachstane. Grįžo Lietuvon 1956. VI.12. Naujamiesčio klebonas. Mirė 1968.V.24. Palaidotas Naujamiesčio kapinėse.

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERI, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyilams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukšą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIOJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
**VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.**

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas

VYTIS

**KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITŲ KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija laisvo nuolūka • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Aplinkos kultūrinimas

Tuoju pasibaigs vasaros karščiai, mūsų gatvės užklos spalvingi rudens lapai, ir languose užsidegs žiburiai. Prasidės gražus ruduo, kurio vakarai vis ilges. Prasidės vakarinis gyvenimas kambariuose, salėse, klubuose.

Visi esame įjungti į tą patį ritmą — turime pasiruošti rudenį, aptvarkyti namus taip, kad liktų kuo daugiau laiko sau. O ką tada daryti? Ką?

Daugeliui čia yra tiesiog bausis klausimas. Jie neturi ko veikti ilgais rudens vakarais. Jie susmunka minkštame fotelyje prie šių laikų "altorių" — televiziją ir valandų valandas ten stebi, seka menkaverdes programas. Tos programos tik laiką "užmuša", bet žmogui nieko neduoda. Priešingai, jos žmogų "išgręžia", padaro banalų, tuščią, be jokių polėkių. Žmogaus idealas pasidaro tik valgyti, užgerti ir sėdėti prie televizijos.

Toks gyvenimas yra tikrai beprasmiškas, menkaverdis.

Todėl, kai vakarai ilgėja, kai oras atvėsta, kai pasidaro malonu ir jauku prie stalo sėdėti, sukurkime naują rudeninį gyvenimą, tą laiką panaudokime didesniame dalykam, nei paikai televizijai sekti.

Kiekvienas jauskime pareigą ką nors padaryti savo aplinkai, — padaryti gera. Čia nereikia blaškytis ar laužyti "svetimas duris", nes visur ir visada sutiksime aplinkybes, kurios prašosi gerų rankų, geros širdies. Atsiliepkime kaip žmonės su rūpestingumu ir su meile. Palikime išdidžias savo fantazijas, kad tai man netinka, aš gimęs kur kas geresniam. Visi esame gimę daryti gera, o ne šiaip tuščiai laiką leisti. Tai visiems privalo!

Mano gatvė kas rytą praena

senutė su dideliu maišu, ir ją seka kokia dešimt kačių. Ji globoja gatvės kates, šuniukus. Su kokia meile ji šaukia juos, ir kaip jie supranta, kas čia eina. Tai tikrai nežinoma moteris, bet ji įprasmina save, atiduodama savo meilę gamtai.

-o-

Visi pastebime, kad mūsų kultūrinis gyvenimas pilkėja, mažėja. Mes patys pavargome, pasenome. Laukiame, kad kiti mum tai padarytų.

Kultūrinis, visuomeninis gyvenimas taip pat yra mūsų gyvenimo sudedamoji dalis. Kai daugiau kultūrinės, visuomeninės veiklos, tuo pačiu daugiau ir gyvastingumo. Ir mum linksmiau. Kultūrinis gyvenimas be mūsų pačių nepasidarys. Kiek mes kiekvienas į jį įdėsime, tiek ir turėsime.

Yra žmonių, kurie sėdi kaip aristokratai ir sako: Tai ne mano "biznis". Bet tai neteisinga, nes aplinkos kultūrinimas yra visiem privalomas. Kai aplinka kultūrinama, ir žmogui toje aplinkoje darosi linksmiau, geriau.

Pirmiausia tos aplinkos kultūrinimu turi susirūpinti visų organizacijų pirmininkai, valdybos, labiausiai LB veiksniai. Bet pažiūrėkime kaip yra tikrovėje. Tie, kuriems turėtų rūpėti, dažnai visai užmiršta, nudeda į šalį. Kiek yra švenčių, kur galima padaryti jas gražesnes, prasmingesnes. Štai minime poeto Baranausko 150 metų gimimo sukaktį. Ar kur yra rengiami tos sukakties minėjimai? Vos vos kelias vietas surasime.

Negalime sakyti, kad visa tai manęs neliečia, esu šalia to, arba kur kas aukščiau stoviu. Tai visus liečia, visi yra atsakingi už save, savo gyvenimo kilnesnį įprasminimą ir už aplinkos kultūrinimą. Jeigu tai suprasime, jei pradėsime veikti, bus mum patiems linksmiau ir geriau.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo seimas įvyks spalio 12 - 13 Washington, DC. Tai nėra atsitiktinumas, kad šis seimas yra rengiamas JAV sostinėje — šiais metais BALFas mini savo 40 metų veiklos sukaktį ir direktorių nutarimu Washingtonas buvo parinktas kaip tinkamiausia vieta susirinkti balfininkams ir atžymėti BALFo jubiliejų, pagerbiant BALFo steigėjus ir jų sėkmingas pastangas išsirutinant gausią JAV valdžios įstaigų paramą ir jų prielankumą pradinės veiklos darbams.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas buvo įsteigtas 1944 metais. Taigi, jau 1984 metais suėjo 40 metų nuo įsteigimo, ir daugelis BALFo skyrių savo vietovėse šią sukaktį gražiai paminėjo. Tačiau dėl gausių ir svarbių lietuviškų minėjimų ir jubiliejų pereinantis metais, BALFas atidėjo savo pagrindinį minėjimą ir jubiliejinį seimą šiemet.

BALFas buvo įsteigtas įvairių pažiūrų Amerikos lietuvių grupių bendromis pastangomis su vienu bendru tikslu — padėti ir gelbėti nelaimės ištiktą

Marijos apsišveikimas Šiluvoje. Dail. Adomo Varno pieštas paveikslas. Marijos apsišveikimo šventė Šiluvoje švenčiama rugsėjo 8. Kasmet ten suvažiuoja daugybė žmonių iš visos Lietuvos, ir okupantams sudaro daug rūpesčio, kaip sutramdyti žmonių pamaldumą.

BALFO JUBILIEJINIS SEIMAS
JAV-BIŲ SOSTINĖJE

lietuvių tautą. Pradinėje veikloje buvo siekiama padėti Sovietų okupuotoje Lietuvoje esantiems tautiečiams, tačiau Sovietams užkirtus kelią tokiai pagalba, pagrindinis BALFo veiklos tikslas liko suieškoti ir gelbėti karo nelaimių išblaškytus lietuvius pabėgėlius Vakarų Europoje.

Išsirutinusi JAV valdžios paramą ir veikiant su kitomis JAV karitatyvinėmis organizacijomis, BALFas suteikė milijoninės vertės šalpą lietuviams pabėgėliams ir tūkstančiams padėjo atvykti ir įsikurti Amerikoje. Pasibaigus masinei pabėgėlių imigracijai, pasibaigė ir JAV kariškieji fondai ir nuo to laiko BALFo veikla yra išlaikoma ir tęsiama vien Amerikos lietuvių pastangų, darbo ir aukų dėka.

Susidarius galimybėm, buvo pradėta teikti gausi BALFo šalpa lietuviams už geležinės uždangos. Ši šalpa ne tik palengvino jų materialinių trūkumų našta, bet taip pat stiprino mo-

raliai. Buvo pradėta siųsti šalpos siuntiniai Suvalkų Trikampyje ir Lenkijoje gyvenantiems lietuviams — naudoti drabužiai, avalynė, vaistai, o pablogėjus ekonominei padėčiai — buvo nupirktas naujų prekių, kaip lovos baltinių, skalbiniai muilo, batų ir kita. Per eilę metų buvo pasiūsta kelių milijonų vertės šalpa.

Veikla yra tęsiama dabar toliau rūpinantis ir padedant tautiečiams visuose pasaulio kraštuose. Atsiradus pabėgėliams, kuriems pasiseka laimingai praveržti pro geležinę uždangą į vakarus, BALFas rūpinasi jų gelbėjimu, globa ir atvykimu bei įkurdinimu Amerikoje.

Šiuo metu veikia 55 BALFo skyriai įvairiuose Amerikos miestuose.

Vyriausias BALFo organas yra seimas. Seimai vyksta kas treji metai. Seime yra išrenkama direktorių taryba iš 32 narių. Tuoju po seimo, direktoriai iš savo tarpo išrenka centro valdybą, kurios kadencija tęsiasi iki sekančio seimo. Centro valdyba yra vykdomasis organas. Šios kadencijos centro valdybą sudaro: Maria Rudienė pirminkė; vicepirminkai: vysk. Ansas Trakis, kun. Antanas Zakaruskas, Aldona Daukienė ir Albinas Dzironas; gen. sekretorė — Ona Jokūbaitienė, gen. sekret. atstovas Chicagoje — Vytautas Kasniūnas, išdinininkas — Kostas Čepaitis, prot. sekretorė — Fautina Mackevičienė. Direktorių Tarybos pirminkas — Vladas Pažiūra.

BALFo centro valdyba, direktoriai ir skyrių valdybos dirba be jokio atlyginimo, kaip savanoriai darbuotojai, ir jų kelionės išlaidos ir suvažiuojimas nėra apmokamos iš BALFo išd. Šias išlaidas padengia patys veikėjai.

Jubiliejinio seimo sesijos vyks šeštadienį Key Bridge Marriott Hotel, 1401 Lee Highway, Arlington, VA. Viešbutis yra patogioje vietoje — arti Washingtono National aerodromo ir greitkelių, prie Potomac upės ir Washingtono miesto.

Šeštadienio vakare, tame pačiame viešbutyje yra rengiama iškilminga vakarienė pagerbti Lietuvos atstovą Washingtono dr. Stasį Bačkį, atžymint jo 25 metų pareigų Amerikoje eimanų sukaktį. Lietuvių visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti iškilmingoje vakarienėje.

Iškilmingesniajam jubiliejaus paminėjimui buvo išsirutinta ir susitarta su Washingtono bažnytine vyresnybe surengti iškilmes Washingtono National Shrine of the Immaculate Conception šventovėje. Sekmadienį, 2 val. p.p., bus aukojamos iškilmingos mišios, kurių vadovaujantiu celebrantu yra paskiriamas Washingtono arkivyskupas James A. Hickey, koncelebruojant lietuvių vyskupam: vysk. Pauliui Baltakiui, vysk. Vincentui Brizgiui, vysk. Antanui Deksnui ir vysk. Charles A. Salatkai.

BALFo jubiliejinį seimą globoja Washingtono ir gretimai esančio Baltimorės BALFo skyrių valdybos, kurioms sumaniškai ir energingai vadovauja pirminkai — Laima Platerienė — Washingtono ir Cezaris Surdokas — Baltimorėje. Jau vyksta parengiamieji seimo ruošimo darbai — yra sudarytas rengimo komitetas, kurio sudėtis bus paskelbta artimiausiu laiku.

BALFo centro valdyba

NAUJAS
POGRINDŽIO
LEIDINYS

Neseniai Vakarais pasiekė naujas Lietuvos po grindžio leidinys, pavadintas lotynišku vardu "Juventus Academica" (Akademiniis jaunimas). Leidinys yra nedatuotas ir be viršelių, apima 26 puslapius. Spėjama, kad tai jau antras numeris, nes tekste yra cituojamas pirmas numeris.

Iš teksto sužinome, kad Lietuvoje yra įsisteigusi Lietuvos Jaunimo Sąjunga. Turinyje pirmiausia randame Lietuvos Jaunimo Sąjungos valdybos posėdžio dienotvarkę. Rašoma apie Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtus tarptautinius Jaunimo Metus.

Pagerbiamas ukrainietis žmogaus teisių gynėjas Valerijus Marčenko. Sveikinamas Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Žygis ir pabaltiečių Tribunos Kopenhagoje. Siūloma remti Helsinkio susitarimus.

Dėkojama Australijos lietuvių jaunimui už VI-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošimą. Svarstomos jaunimo karinės tarnybos problemos, propagandinė psichologija ir įvairūs einamieji reikalai.

POETAS ANTANAS
BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius..."

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla—
kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JŪRKUS

31

Poetas sėdėjo kur po medžiu, atsišliejęs į pušies kamieną ir alsaus, uostė tuos kvapus, apie kuriuos ką tik kalbėjome. Įdomu, kad jis kvapus palygina su muzika — "lyg kas skripkuoja", tie kvapai pavirsta į garsus, ir poetui širdį "griaudžia". Kvapai tarsi visatos sferų muzika.

Poetas Antanas Baranauskas mėgo muziką, pats smuikavo visą amžių, ir smuiko smičius dažnai kvepėjo ištepta kalifonija, todėl jam ir kvapas primena muziką.

Miško garsai

Toliau poetas aprašo miško garsus. Miškas dvelkia, alsuoja. Ir poetas neužčia išsilieja į gamtos garsų aprašymą.

Šis girios garsų aprašymas yra nuostabiausias lietuvių literatūroje. Čia pasirodo poeto didelė vidinė jėga — tą gamtą subtiliai pajauti ir išreikšti labai jautriu, lyriniu vaizdu.

Poetas kaimo sūnis, ir visą gamtą bei mišką suvokia kaimiečių akim ir kaimiečio giliu jautrumu. Jis atskiria "vis kitokias bylas". Jis suranda jautrų maloninį žodį gegutei, voverytei, linksmutei stimai, geneliui, perkūno oželiui, kukučiui. Suranda vaizdiną veiksmažodį tiems, kurie šlama, treška, taukši, liuksi, šnigžda, šnypsčia, skuodžia, mekena, klegena, gageną.

Ekstazė tyloje

Lyrinė viršūnė šioje poemoje

yra įsijautimas į nakties tylą.

Čia sudvasinta gamta sudvasina ir žmogaus širdį. Štai tos poemos eilutės:

Vidunaktį taip tylu, kad girdi,
kaip jaunas
Lapas arba žiedelis ant šakelių
kraunas;
Girdi, kaip šakom šnibžda
medžių kalba šventa,
Kaip žvaigždėlės plevena, gaili
rasa krenta.
Dėl to ir širdy visos pajautos
nutilsta,
Ramumu tykumu, malda dašia
dangun kilsta.

Tuo metu, kai poetas rašė, lietuvių literatūroje šie sudvasintos gamtos motyvai niekieno dar nebuvo liesti. Ir šiandien jie tebejudina.

Toje nakties tyloje atsiveria žmogaus širdis, pamiršusi savo rūpesčius, negandus. Žmogaus dvasia praregi ir įsijaučia į gamtą, įsiklusa į jos slėpinius. Drauge žmogus įsiklusa ir į save.

Toje nakties tyloje susikaupia gamtos mistinės jėgos vaizdai ir žmogaus dvasios prasiveržimas. Čia ir susitinka gamta su žmogumi poetu-kūrėju. Čia matai kūrybinį aktą.

Poetas rašo:

Iš to, matai, ašaros ir
atsidāsimas,
Ir to šventos pajautos, iš to
giesmės imas...

Čia prisimena poeto Maironio Vasaros naktys arba "Kas do naktis", kur toji didelė tyla

poetą pakelia naujai galingai kūrybai, drauge ir liūdesiui, ir gaudumui. Taip naktį jaučias ir poetas Putinas. Ir jam vasaros naktį — "taip gaudu, Dievuliau mano".

Baranauskas išreiškė ir įtvirtino lietuvių santykį su mišku: Dažnai miške lietuvis, ko verkia nežino.

Lietuvis
"Plikuos plotuos, be miško,
lyg tartum apkursta,
tartum džiūsta nuo saulės ir
palengvėl skursta".

Baranauskas riteriškai apgynė lietuvių kalbos turtingumą, kai anas profesorius dar seminarijoje gyrė Adomo Mickevičiaus girių aprašymą ir peikė lietuvių kalbą. Čia poetas Baranauskas su dideliu jautrumu ir poetine jėga pavaizdavo mišką, žvėrelius, paukštelius, juo kvapus, alsavimą. Drauge jis iškėlė ir tos lietuvių kalbos kūrėją. Tas poetas atėjo iš liaudies, kuri šimtmečiais kaupė ir taupė savo mintis ir jausmus gamtai, žmogui, gyvenimui. Tie liaudies jausmai išsireiškė gražiausių liaudies menu — juostomis, drožiniais, dainomis.

Juk apie vidurnaktį yra daug prirašyta. Naktį mėgo romantikai, bet Baranauskas pasirinko originalus, nepasiskolino jokios citatos, jokio vaizdo. Jis klausėsi nakties kaip lietuviško kaimo žmogus ir ją išreiškė savo pajautomis ir savo kaimiškais vaizdais. Dėl to šios poemos vietos

ir jaudina, ir virsta net filosofija.

Lakštingalos balsas

Poetas šią pirmąją poemos dalį rašė, baigęs Varnių kunigų seminariją, besirengdamas į Peterburgo Aukštąją dvasinę seminariją. Jį veikė dar ir poetės Karolinės Praniauskaitės romantiški prisiminimai, tas nuolatinis skatinimas būti poetu, skleisti pasauliui gerį ir grožį.

Todėl ir varvėte varvėjo jo poetinė plunksna, kai rašė "Anykščių šilelio" poemos pirmąją dalį.

Šilelis pabunda, ir pasigirsta daugybė paukščių, paukštelių. Kiekvienam paukščiui jis randa vaizdų žodelį.

Ir poetui Baranauskui, kaip ir Kristijonui Donelaičiui lakštingala yra ta didžioji dainininkė, ta gamtos burtininkė.

Ir savo pirmąją poemos dalį poetas baigia lakštingalos apoteoze:

Ė už visus viršesnis
lakštingalos balsas:
Pilnas, skardus, graudingas ir,
taip sakti, skalsus:
Skamba, užja per krāmus ir
vis kitaip mainos,
Ir vis dašion įsminga — lyg
Lietuvos dainos.
Tie visoki balseliai taip krāvon
suplaukia,
Tartum kožnas lapelis čiulba,
kliauga, šaukia,
Ir sutartinę taisy, ir taip
gražiai dera:
Siaudžia tik, tartum siaudžia

— rentavimo nėra;
Anei tų balsų ausis skyrium
nepažįsta,

Lyg kad ant žalios pievos
žolynai pažįsta,
Ir yvoki žiedeliai taip tarp
savęs pinas,
Kad iš tolo tik regis gražus
margumynas".

Šiais pakiliais paukščių balsais, lakštingalos giesme, žiedelių margumynais poetas ir baigia savo poemos pirmąją dalį.

Poemos antroji dalis

Po metų, jau grįžęs iš Peterburgo dvasinės seminarijos, jis vėl išvydo Anykščių gamtovaizdą. Pakvipo pušelių kvapas, liokterėjo voveraitė, paukštėlis koks pragydo ir poetą vėl nukėlė į senąjį Anykščių šilėlį.

Poemą pradeda tokiais posmais:

Ai, būdavo, būdavo iš mūsų
šilelio
Didžio patogumo, gražaus
ramumėlio!
Ė tas visas ramumas po
lietuvių dašias,
Lyg lygumoj vėjelis po žoleles
trūšias...

Šilelis nuramino žmogų, bet paliko širdį pilną pajautų... Ir rasa žemčiūgais rieda, lyg rasa per veidą ašarėlės krinta... Paskum ilgai kratinėj šilelis kvėpuoja Atsidusus kratinėj lyg giria linguoja,

(Bus daugiau)

PRAEITIS IR DABARTIS VIENAME PAVEIKSLE

Nepriklausomoje Lietuvoje 1930 metais labai iškilmingai buvo paminėta Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktis. Sukurta eilė literatūros ir dailės kūrinių. Dauguma tų kūrinių vaizdavo Vytauto didybę, jo žygius, jo asmenį. Bet dail. Jonas Šileika pasiėlgė kitaip — jis savo paveiksle pavaizdavo Vytauto mirtį. Ir dar kaip pavaizdavo? — Ten praeitį sujungė su dabartimi, — Vytauto laikus su to meto Lietuvos rūpesčiais.

Pats dail. Jonas Šileika buvo gimęs 1883, mokslus buvo baigęs Amerikoje, dar studijas gilino Miunchene, Vokietijoje. Lietuvos Meno Mokykloje Kaune dėstė piešimą ir portretą. Ten ir dirbo, kol išėjo į pensiją. Mirė 1960 m. Buvo stambus, augalotas, gražaus sudėjimo vyras, vadinamas Amerikonu. Iš jo sukurtų portretų labiausiai žinomi — dr. Jono Basanavičiaus, režisieriaus B. Dauguviečio, dail. A. Žmuidzinavičiaus.

Jis buvo 47 metų vyras, kai buvo švenčiami vytautiniai metai. Ir jis pajuto reikalą pažvelgti į Lietuvos praeitį ir sukurti paveikslą Vytauto garbei. Kaip minėjome, jis ir pasirinko temą — Vytauto mirtis.

Istoriniai faktai

Istoriniai faktai yra tokie, kad Vytautas mirė 1930 spalio 27 dieną. Valdovas Vilniuje, priminėdamas svečius, pavargo. Tų svečių buvo gana daug. Visi laukė, kada bus Vytauto karūnacija. Turėjo ateiti iš Romos jo karališkas vainikas, bet vainikas — vėlinosi.

Vytautas norėjo pailsėti. Jis ir išėjo į Trakus. Raitas jis apėmė savo didžiulę valstybę ne kartą. Balnas buvo karzygiškas sostas. Dabar netoli Trakų jis išsivertė iš balno ir susitrenkė. Jam tada jau buvo 80 metų. Sako, kad jis petyje turėjęs votį, kuri tada ir pratrūkus. Tada jį patalpino karietėje, kur važiuojo žmona.

Pasiekęs Trakus, nebesustiprėjo. Jis ir mirė spalio 27. Prie jo mirties patalo buvo žmona, Vilniaus vyskupas Motiejus, eilė dvariškių, Vytauto politikos šalininkai. Tas pats Motiejus buvo ir žemaičių pirmasis vyskupas, kai žemaičiai buvo apkrikštyti ir kai ten buvo įkurta vyskupija. Vėliau, kai mirė Vilniaus vyskupas, Vytautas pasirūpino, kad jis būtų perkeltas į sostinę.

Vytauto mirtis

Vytauto mirtis buvo tikrai jaudinantis įvykis. Visi jautė jo didybę. Visi jautė, kad turi būti karalius, turi užsidėti vainiką, o štai miršta be vainiko. Tą karališką vainiką sulaukė lenkai. Ir visi ten susirinkę Trakų pilies salėje tai žinojo, kas čia kaltas. Lenkai!

Dailininko sprendimas

Vytautas pasigavo tą mintį ir sujungė ją su dabartimi. Atidžiau pažūrėkime į paveikslą. Vytautas gulį mirties patale. Už jo stovi du barzdoti vyrai. Vieno kepurė lyg kokio totoriaus, o kitas lyg koks rusas. Dešinėje jau ištisa grupė vyrų,

moterų, dvarų karininkų. Moteris su tautiniais drabužiais. Vienas atsinešęs net žygio vėliavą. Tai vis lietuviai. Dešinėje stovi du vyrai, kurių apranga labai skiriasi, primena mūsų laikus. Vieną, su šviesiu švarku, dailininkas lyg susaržuoja, padidina jo galvą. Bet jis lietuvis, jam ant švarko įsiūta Gedimino stulpai.

Viršum tos grupės kabo sienos papuošalai. Dailininkas ir čia pasiėlgė savaip. Vyčio kryžių nupiešė atvirksčiai, o šalia įdėjo Vytauto ženklą. Tokio ženklo Vytautas neturėjo. Vėlesni laikai tą ženklą sugalvojo ir jam priskyrė.

Ties viduriu ant suolo sėdi susimąšę moteris. Gal tai Vytauto žmona, bet ji per jauna. Gal dukterė? Šalia jos vyskupas Motiejus. Vyras stambokas, kiek nutukęs. Jis atsiklaupęs mirštantį šlaksto švęstu vandeniu.

Lenkiškos scenos

Visa kita paveikslas dalis skirta lenkiškai problematikai pavaizduoti. Čia yra dvi scenos.

Paveikslas gillumoje matome sceną, kaip lenkų kariai su kardais ir kuokomis užpuola pasiuntinius, kurie nešė Vytautui karūną. Jau du užmušė. Jau suplėšė ir siunčiamą raštą. Tame rašte didinamuoju stiklu galima išskaityti štai ką: "Sigismundus, D.G.I.R., Vitoldo, M.D. Lithuaniae, A.D. 1430". Tai yra — Sigismundo, karaliaus iš Dievo malonės, laiškas Vytautui, Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui. Tas Sigismundas labai rėmė ir palaikė, kad Vytautas būtų karūnuotas karaliumi.

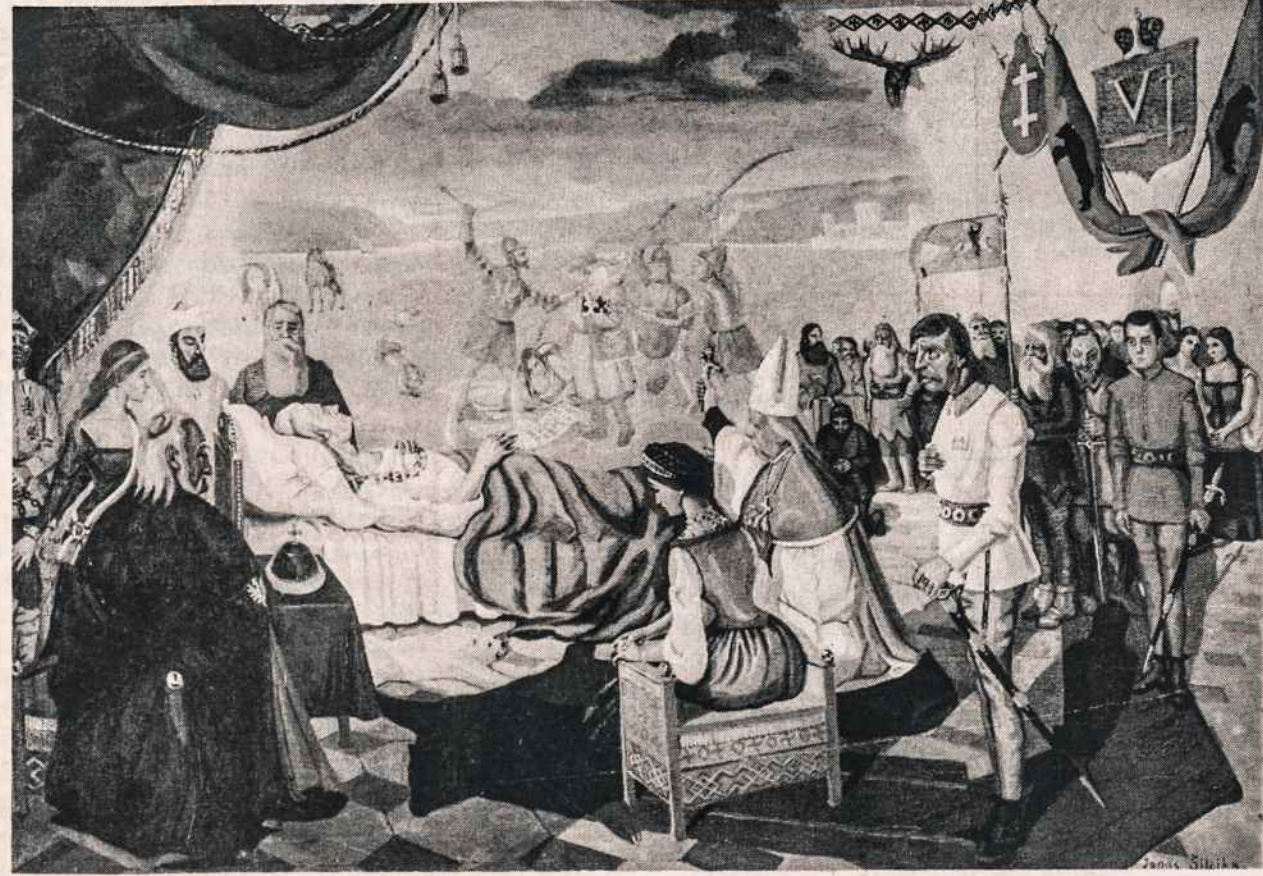
Kairėje pirmame plane sėdi pasipūtęs kažkoks ponas. Ant jo apsiausto įsiūtas lenkiškas erelis. Tai arkivyskupas Zbigniewas Olesnickis, Vytauto didžiausias priešas, kuris labiausiai

KRIVICKŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Prof. Domą Krivicką ir Gražiną Gustaitę-Krivickienę lietuviškai skaitanti visuomenė gerai pažįsta iš jų ne eilinių darbų. Profesorius Kauno universitete dėstė tarptautinę teisę ir Užsienių reikalų ministerijoje buvo šios teisės patarėjas. Dalyvavo bemaž visose Lietuvos tarptautinėse bylose, įskaitant ir Klaipėdos krašto garsią nacų bylą prieš Vokietiją, kurią Hagos tribunole Lietuva laimėjo.

Prijungus Vilnių, buvo to universiteto rektorius pavaduotojas ir profesorius. Pokario metais gyveno Freiburge, buvo lietuvių įsteigto Freiburginės meno mokyklos administracijos direktorius (1946 - 1947).

Iš Freiburgo visa Krivickų šeima atvyko į Ameriką. Čia profesorius dirbo Kongreso bibliotekoje, Washington, D.C., dažnai talkindamas senatoriam ir kongresmanam tarptautinės teisės reikaluose. Neapsiėjo be prof. dr. D. Krivicko tarptautinės teisės žinių ir Lietuvos pasiuntinybė Washington. Įvairiose lietuvių kolonijose buvo

Vytauto Didžiojo mirtis Trakų pilyje 1430 spalio 27. Dail. Jono Šileikos sukurtas paveikslas.

priešinosi Vytauto Karūnacijai. Sakoma, kad jis buvęs net iš Vilniaus išsiųstas. Dailininkas čia jį nutapė su pašaipa, piktyrūsty, belaukianti, kada numirs Vytautas.

Kairėje matome lenkų kareiviuką su 1930 metų uniforma. Jis šypsosi, papuoštas dviem ordiniais. Jis laiko surakintą jauną merginą. Kas ta mergina? Tai lietuvaitė, nes persijūsusi juosta per petį. Ką ji simbolizuoja? Gal Vilniaus kraštą, o gal visą Lietuvą.

Kodėl taip dailininkas padarė viename paveiksle — sujungė praeitį ir dabartį? Atsakymas aiškus — lenkai visada kenkė Lietuvos žygiams ir siekimams. Čia praeitis palenka dabartį. Dailės istorijoje pasitaiko ir daugiau panašių dalykų. Reikia ta daile domėtis, studijuoti ir atsekti praeities ir dabarties ryšį. (P.J.)

dažnas svečias, su savo paskaitomis žvelgdamas į dabartinę Lietuvos padėtį tarptautinės teisės požiūriu.

Gražina Krivickienė, baigusi Aušros gimnaziją Kaune, išvyko studijoms į Grenoblį, Prancūziją, kur baigė universiteto teisių fakultete komercinį skyrių (1931 - 1934). Grįžus į Kauną, dirbo Finansų ministerijoje prancūzų kalbos korespondente. Šios ir kitos jos eitos pareigos Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje parodė jos platų intelektualinį pasiruošimą. Tėnka pažymėti, kad Gražina Krivickienė yra buvusi akredituota korespondentė Baltuosiose Rūmuose Washington. Čia praplėtė jos pažintys su aukštąsiais Baltųjų Rūmų pareigūnais ir jų žmonomis.

Tačiau labiausiai mes Gražiną Krivickienę gerbiame ir prisimename už jos liuanistinųjų ir kongresmanam tarptautinės teisės reikaluose. Neapsiėjo be prof. dr. D. Krivicko tarptautinės teisės žinių ir Lietuvos pasiuntinybė Washington. Įvairiose lietuvių kolonijose buvo

"AIDŲ" SUKAKTUVINIS NUMERIS

Baigiantis vasarai, išėjo Aidų Nr. 4 — liepos - rugpjūčio mėnesių. Ši žurnalo laida ypač tuo ypatinga, kad pažymi Aidų 40 metų gyvavimo sukaktį. Mat Aidai su kultūros žurnalo žymėmis pradėjo rodytis nuo 1945 metų rugsėjo mėnesio laidos. Po to žurnalas augo, stiprėjo ir jau Vokietijos stovyklose pasiekė aukštą lygį. Sukakties proga redaktorius įžanginiu straipsniu apžvelgia Aidų kaip kultūros žurnalo padėtį, taip pat pažymėdamas, jog tai ilgiausiai lietuvių kalba einąs žurnalas.

Šiame numeryje Alina Staknienė straipsniu "Strukturalistinis žvilgsnis į literatūrą Lietuvoje" analizuoja dr. Rimvydo Šilbajorio veikalą "Žodžiai ir prasmė". Toliau tęsiama dr. Vinco Vyčio studija apie Ibseno

dramų personažus. Baigta spausdinti antroji dalis. Dageiui bus įdomi archyvinė medžiaga iš JAV slapto archyvo, liečianti nacų nesėkmingas pastangas suorganizuoti lietuvių dalinį kovai prieš bolševizmą. Dokumentą surado ir išvertė dr. Bronius Nemickas. Vertimas apima Aidų 14 puslapių. Po jo tęsiama Kęstučio K. Girmiaus studija apie sovietinį terorą pirmaisiais pokario metais.

Apžvalginėje žurnalo dalyje rašo: K. Trimakas — apie dr. Eugenijaus Gerulio studiją, liečiančią maldą; V. Rociūnas — apie premijų šventę Clevelande; Alfonsas Nakas — apie Poezijos dienas Chicagoje; K. Janulis — apie architektą Erdvilą Masiulį ir jo kūrybą; I. Poželaitė — apie savo tėvą politiką ir visuomenininką Vladą Poželą. Be to, trumpai apibūdinama dr. Povilo Reklaičio mokslinė veikla (J.G.).

Knygų skyriuje recenzuojamos dvi literatūrinės knygos: Eduardo Cinzo romanas "Šv. Petro šūnynas" (Marija Stankus-Saulaitė) ir Vytauto Volerto romanas "Jaučio ragai".

Literatūrai atstovauja Nelė Mazalaitė apsakymu "Obelies šešėlis" ir Alfonsas Nyka-Niliūnas eilėraščiais, paimtais iš LB premijuoto rinkinio "Žiemos teologija".

Iliustracijos — įvairių lietuvių dailininkų ir dabartinės Lietuvos vaizdų nuotraukos.

Aidai yra dvimėnesinis žurnalas. Red. Leonardas Andriekus. Metinė prenumerata — 20 dol. Adresas: Aidai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

L.A.

jaunimo sąjungą ir jai, kaip pirminkė, atstovavo Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Londone ir Vokietijoje 1979. Gavusi Magistro laipsnį, Daina su Virginijos universiteto stipendija baigia daktarato mokslus iš architektūros istorijos.

Yra prasmės Gražinai ir Domui Krivickams didžiulius jų pačių, dukrų ir anūkų laimėjimus. Šia džiaugsminga ir reta sukaktuvių proga visą garbingą Krivickų šeimą ir jos gražias atžalas širdingai sveikinu.

Giedra Jonynaitė Troncone

— Sidnejuje, Australijoje, liepos pabaigoje įvyko išpūdinimas pavergtų tautų minėjimas — demonstracija automobiliais. Ilgą mašinų vilkstinę su plakatais miesto centre stebėjo didelės žmonių minios. Automobiliai iš miesto centro susirinko prie Sovietų Sąjungos konsulato rūmų. Čia į vėliavomis bei plakatais mojančios demonstracijos dalyvius kalbėjo pavergtų tautų atstovai. Jų tarpe buvo ir vietniečių bei afganų atstovai. Lietuvių vardu kalbėjo Antanas Kramilius. Demonstracijos metu prie Sovietų Sąjungos konsulato rūmų buvo sudeginta Sovietų Sąjungos vėliava.

DIENORAŠČIAI 1970 - 1982. Jonas Mekas. Eilėraščiai. Išleido Žvilgsniai, 491 Broadway, New York, N.Y. 10021. Spaudė Hauser Printing Company, New York City 1985 m.

THE APOSTLES OF THE SLAVS (SLAVORUM Apostoli). Jonas Paulius II. Ketvirtasis enciklikų laiškas, 1985 birželio 2. Popiežius šią encikliką skiria atminimui šventųjų Kirilo ir Metodijaus, kurie 11 šimtmečiuose skelbė Evangeliją slavškuose kraštuose. Dedikuota vyskupams, kunigams, religingoms šeimoms ir tikintiesiems krikščionims. Leidėjas: Office of Publishing and Promotion Services, United States Catholic Conference 1312 Massachusetts Avenue, N.W. Washington, D.C. 20005-4105. Leidinio nr. 972. Kaina \$2.50.

KUNIGAİKŠČIŲ SAJUNGA. Z. Raulinaitis. Lietuvos raiteliai. Pirmoji knyga. Lietuvos Karinės Istorijos raštai nr. 13. Schemas braižė B. Balčiūnas. Aplanko piešinys Arūno Bukausko. Išleido Karys 1985, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207. Spausdino Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Tiražas 800 egzempliorių. Kaina nepažymėta.

Knyga yra 1982 išleistas "Keturių Frontų" chronologiškos mūsų karinės istorijos tęsinys. Knyga kruopščiai paruošta. Tai nemažas įnašas į mūsų istorijos lobyną ir besidomintiems mūsų tautos praeitimi naujų horizontų atskleidimas.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. 7 tomas. Pogrindžio leidinys nr. 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 1981 - 1983. Išleido Lietuvos Kronikos Sąjunga 6825 South Talman Ave., Chicago, IL 60629.

Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedes. Spaudai paruošė: M. Morkūno spaustuvė, 3001 West 59th St. Chicago, IL 60629. Spausdino: Kingsport Press, Kingsport, Tennessee 1984. Tiražas 5000. Kaina \$7.00 kietais viršeliais.

CHRONIK DER LITAUISCHEN KATHOLISCHEN KIRCHE Nr. 47 - 52. Serijos Acta Baltica vokiečių kalba leidinys. Išleido Institutum Balticum im Albertus Magnus - Kolleg Haus der Begegnung e. V. Koenigstein im Taunus 1985. Surinkta Dr. Herp spaustuvėje Muenchene. Kaina nepažymėta.

AIDINČIOS UPĖS, Aldona Veščūnaitė. Eilėraščiai. Knygos apipavidalinimas Viktoro Simankevičiaus. 1985 metai. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. AM & M Publications, 7338 S. Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Tiražas 500. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Kaina \$7.00.

STIKLINIAI RAMENTAI. Julija Švabaitė. Premijuotas romanas. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 1985 m. 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Viršelis dail. Jonės Karužaitės. Kaina \$9.00.

Įvykiai ir žmonės šiame romane yra autorės fantazijos vaisius. Bet koks panašumas į gyvus ar mirusius knygos personažus yra tik atsitiktinis.

Julija Švabaitė skaitančiai visuomenės daliai pažįstama kaip poetė ar jaunimo literatūros autorė. Su šiuo romanu jina prisistato kaip beletristė ir net 34-jo Draugo romano konkurso laimėtoja.

Romane pavaizduotas dviejų menininkų gyvenimas, jų tragiško gyvenimo įvykiai, nesėkmės ir įvairūs asmeniniai išgyvenimai.

Stilius poetiškai paprastas, ir knyga skaitoma su įdomumu.

Atremontuota Trakų pilis, kuri matė ir pergyveno Vytauto galybės laikus. Čia ir mirė Vytautas 1430 spalio 27 d. Pradėtas pilies atstatymo darbas okupantų buvo sustabdytas.

REMIA LIETUVIŲ FONDA

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas jau yra 3,170,000 dol. Iki šiol įvairiems reikalams Fondas paskyrė 1,532,000 dol. Šiais metais paskirstyta įvairiems projektams, švietimui, visuomeninei veiklai — 181,000 dol.

A. JUODVALKIS

Lietuvių Fondo pagrindinį kapitalą — 3,170,000 dol. sudėjo 5630 narių, kurių įnašai dalyvauja tolimesnėje lietuviybės išlaikymo veikloje. Lietuvių Fondas gaunamomis palūkanomis iki šiol parėmė lit. švietimą, kultūrą, jaunimą ir visuomeninę veiklą 1,532,000 dol. Vien tik šiais metais paskirstyta 181,000 dol., o prašymų buvo 580,000 dol. sumai. Reikia didinti Lietuvių Fondo kapitalą, kad bent pusė prašymų būtų galima patenkinti. L.F. Pelno skirstymo komisijos nuomone, bent 85% prašymų yra remtini ir paruošti projektai svarbūs.

Yra tautiečių, kurie svarbiomis progomis papildoma turimas Lietuvių Fonde įnašus ar įamžina savo artimuosius. Čia paminėsime keletą tokių aukotojų.

Ieva Bylienė, pagerbdama savo mirusį vyrą, Lietuvos kariuomenės artilerijos kapitoną Juozą Bylą, turimą Lietuvių Fonde 2,300 dol. įnašą, padidino dar 10,000 dol. ir šiuo metu turi 12,300 dol.

Velionis kapitonas Juozas Byla gimė 1902 metais gražioje Jurbarko apylinkėje. Baigęs gimnaziją, įstojo į Lietuvos karo mokyklą ir 1928 metais gavo karininko laipsnį. 1932 metais baigė aukštuosius karininkų kursus, artilerijos skyrių ir tarnavo 4-me artilerijos pulke Vilkaviškyje, kur pasiekė baterijos vado vietą. Tolimesnę art. kap. J. Bylos karjerą nutraukė rusų raudonoji okupacija, sunaikinus Lietuvos nepriklausomybę ir kariuomenę.

Artėjant antrai raudonųjų maskolių okupacijai, Juozas ir Ieva Bylos pasitraukė į Vokietiją, o 1950 metais pasiekė JAV ir įsikūrė Elizabethe, New Jersey. Mirė 1985 m. kovo 22 d. ir ne-

didelio būrio ginklo bei kitų draugų, kun. J. Pragulbickui suteiktus paskutinį patarnavimą, palaidotas Pensilvanijoje.

Jo troškimas — būti palaidotam gimtojoje žemėje, neišsipildė, bet žmona Ieva išpildė jo pageidavimą ir įamžino Lietuvių Fonde 10,000 dol. suma. Lietuvių Fonde įnešta auka yra amžinas paminklas, nes gaunamos palūkanos dalyvauja tolimesniam lietuviybės išlaikymo darbe.

Mielas praeivi, jeigu bekeliaudamas po Ameriką, užsuktum į Pensilvanijos nedidelės kapinaites, apaugusias žaliais berželiais, gal žvilgsnis užkliūtų ir už įrašo, kad čia ilsisi Juozas Byla, Lietuvos kariuomenės artilerijos kapitonas.

Akvilina Jurėnaitė-Gražulienė Lietuvių Fonde įamžino savo mirusį vyrą Bronių Gražulį, įsteigdama jo vardu 25,000 dol. fondą, kurio palūkanomis būtų remiami lietuviai studentai beprocentinėmis paskolomis. Taigi, kai Broniaus Gražulio fondas pradės veikti, lietuviai studentai galės prašyti tolimesnėm studijom paskolų, kurias, pradėjus dirbti, reikės gražinti. Ilgainiui šio fondo pajamos nuolat augs, nes gražintos paskolos ir vėl bus skolinamos kitiems paramos reikalingiems lietuviams studentams.

Šiuo metu Lietuvių Fonde veikia keli stipendijų fondai, įsteigti palikimais ar įamžinant brangių asmenis ir tariant naujais lietuviybės išlaikymo rėmėjais. Šių fondų pajamomis, pagal steigėjų pageidavimą ir nurodymą, remiami lietuviai studentai ar specialūs tikslai, o kapitalas lieka neliečiamas ir laikomas ateities nepriklausomai Lietuvai. Įteikdami Lietuvių Fondui auką ar įsteigdami spec. paskirties fondą, tampame nuo-

latiniais lietuviybės išlaikymo rėmėjais.

Bronius Gražulis gimė 1910.II.26 d. Kumečių kaime, Suvalkų Kalvarijos valšč., pasiturinčio ūkininko šeimoje. Pradžios mokslą išėjo namuose, vidurinę — Kalvarijos progimnazijoje ir baigė Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje. Humanitarinius mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune ir įsigijo diplomą. Negaudamas mokytojo paskyrimo Kaune veikiančiose gimnazijose, įstojo į Klaipėdos prekybos institutą ir jį baigė.

Turėdamas diplomą iš prekybos administravimo, pradėjo dirbti banke, o vokiečiams atplėšus Klaipėdą, persikėlė į Kauną ir, iki komunistinės rusų okupacijos, dirbo Lietuvos banke. Vokiečių okupacijos metu mokytojavo Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. Artėjant frontui, su žmona Akvilina (vedė 1943 m.) pasitraukė į Vokietiją ir, karui pasibaigus, suorganizavo lietuvių gimnaziją Oldenburge, kurioje išdirbo iki emigracijos 1949 m. Atvykę į Ameriką, apsigyveno Clevelande ir pradžioje dirbo automobilių gamyboje, o po 6 metų, įsigijo nuosavą prekybą ir sėkmingai vedė iki 1979 m. Mirė 1981 m. kovo 29 d. Priklausė Lietuvių šaulių s-gai ir buvo jos rėmėjas.

Bonaventūras Jablonskis savo ir mirusį žmonų — Pranės ir Aleksandro Marijos, turėta Lietuvių Fonde įnašą 600 dol. padidino dar 5,000 dol. ir šiuo metu turi 5,600 dol.

Siųsdamas čekį, savo laiške B. Jablonskis palinkėjo Lietuvių Fondui sėkmės, telkiant ketvirtą milijoną dolerių, nes pinigai reikalingi tolimesniam lietuviybės išlaikymui.

Lietuvių Fondas nuoširdžiai dėkoja B. Jablonskiui, už nuolatinių Lietuvių Fondo rėmimą ir rūpestį lietuvių švietimo bei kitais reikalais.

Pirmas atvejis, kad susipratę lietuviai atsisakytų nuo savo svarbių šeimyninių sukakčių ir tuos pinigus sunaudotų prasmingesniems tikslams.

Žinomi visuomenininkai Bronius ir Petre Andriukaičiai sulaukė garbingos 50 metų aukštinės vedybinės sukakties.

Minėdami šią svarbią vedybinio gyvenimo sukaktį, Andriukaičiai atsisakė nuo užtarnauto pagerbimo ir vaišių, o numatytas išlaidas paskirstė savo vaikams bei vaikaičiams ir įamžino Lietuvių Fonde. Tuo būdu,

ŽINIOS IŠ WASHINGTONO

Washingtono turtingai leidžiamas gražus mėnesinis žurnalas **Washington Dossier** savo 1985 m. rugsėjo numerį šalia gausių informacijų aprašo Diplomatinių Korpusą Washingtono užvadinimu **The Envoys**, pp. 35 - 108.

Diplomatų aprašyme kiekviename puslapyje yra 3 skiltys, kiekviena skirta vis kitam kraštui alfabetine tvarka. Pusl. 78 yra įrašas **Lithuania**, kur matyti Stasio Bačkio nuotrauka. Po jos eina trumpa santrauka Lietuvos istorijos ir jos dabartinio likimo. Apie Stasį Bačką rašoma, kad jis yra energingas ir stiprus Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių kalbos bei kultūros gynėjas. Pateikiama jo biografija ir pastebėjimas, kad Baltijos valstybių atstovai tvirtina, jog

PHILADELPHIA, PA.

Šiemet Tautos Šventės proga iškilmingos mišios lietuvių tautos stiprybei išlaikyti bei ugdyti bus aukojamos rugsėjo 15, sekmadienį, 10:30 val. ryto. Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje (19th & Wallace Strs). Kaip visuomet, ponios ir panelės yra prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais ir įsijungti į procesiją.

Po mišių, apie 12 valandą, parapijos salėje įvyks dr. Jono Stikloriaus pranešimas. Šią vakarą, liepos 25 ir 26 dienomis,

Akvilina ir Bronius Gražuliai

Lietuvių Fondo pilnais nariais įrašė buv. 6 kandidatus, papildydamas įnašus iki šimto dol. (6x90) — 540 dol., du vaikaičius naujai įrašė (2 x 100) — 200 dol. tris vaikus įrašė ar padidino įnašus (3 x 200) — 600 dol. ir savo turėtą 500 dol. įnašą padidino 500 dol.

Taigi, vietoj sukaktuvinių vaišių, pinigų sunaudoję labai geriems tikslams, įamžindamas savo šeimą Lietuvių Fonde, kad gaunamos palūkanos prisidėtų prie lietuviybės išlaikymo.

Pagarba ir padėka Broniui ir Petrei Andriukaičiams, dirbantiems visuomeninį darbą ir remiantiems lietuviybės išlaikymą. Kiti irgi galėtų pagalvoti ir sukaktis paminėti ne tik vaišėmis, bet ir prasmingesniais aukomis. Lietuvių išlaikyti ir laisvei atgauti yra daug dirbančių ir reikalingų paramos.

Testamentų sudarymas yra kiekvieno lietuvių pareiga. Ne-

Artilerijos kapitonas Juozas Byla

delsdami surašykime testamentą ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui, kad ir po mirties įnašai remtų lietuvių švietimą, kultūrą, jaunimą ir visuomeninę veiklą.

A. Juodvalkis

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Darius Raulinaitis, spaudos mecenatų Algio ir Angelės Raulinaičių sūnus iš Los Angeles, Calif., ir Marytė Vaitiekūnaitė, neseniai mirusio Algio ir Vidos Vaitiekūnų dukra iš Melbourne, Australijos, rugsėjo 7 susituokė St. John the Baptist bažnyčioje, Piermont, N.Y., esančioje visiškai ant Hudson upės kranto. Jaunavedžių santuoką palaimino Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Apeigų metu vieną Naujojo Testamento skaitymą atliko jaunosios brolio Andrius. Jaunąją prie altoriaus atlydėjo dr. Ferdinandas Kaunas iš Cicero, Ill.

Pamergėmis buvo Laura ir Lucia Paronetto, jaunosios pus-

seserės, daktarų Nijolės ir Fiorenzo Bražėnaitės-Paronetto dukros. Pabroliais buvo Arvydas ir Sigitas Raulinaičiai, Julias ir Irenos Raulinaičių sūnūs.

Vestuvių vaišės įvyko daktarų Nijolės ir Fiorenzo Paronetto rezidencijoje "Stonehurst" Sparkill, N.Y. Svečių buvo suvažiavę net iš trijų kontinentų — Australijos, Amerikos ir Europos. Šaunių ir jaukių vaišių metu apsibota pačių artimųjų asmenų trumpais supažindinimais, sveikinimais ir padėkomis.

Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Karibų salas.

Kuo gražiausi linkėjimai Dariui ir Marytei, sukūrusiems lietuvišką katalikišką šeimą. (k.b.)

Ponia Bush, JAV viceprezidento žmona, pakvietė O. Bačkienę dalyvauti pietuose rugsėjo 20, kuriuos ji ruošia Washingtono gyvenančių diplomatinių misijų šefų žmonom. Pietūs įvyks viceprezidento rezidencijoje.

LPI

— "Draugo" dienraščio pokylis Chicagos Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyks rugsėjo 28.

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS (LIETUVA):

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,467.00

Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEM KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PRESIDENTI HOTEL—HELSINKIJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILIETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.

TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIŠ KELIONIŲ REIKALAMS PRAŠOME KREIPTIS Į:

G.T. INTERNATIONAL, INC.

P.O. Box 29163

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA

471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI
LEKTUVAIS

Aušros stovykloje: Daiva Kapočius, Kristine Strazdas, Karen Kapočius, Lisa Lovekin, Karen Domalakes, Natasha Wharton, Rachael Templin, seselė Angelė — stovyklos vadovė ir A. Saimininkienė — Meno vadovė.

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. N. Niliūno, Žiemos teologija. Premijuotas eilėraščių rinkinys. 8 dol.

A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vlikas, 10 dol.

V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Volerto, Jaučio ragai. Romanas, 8 dol.

A. Baranausko, Piliakalnio šėšėliai, 8 dol.

J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Ališo, Anapus marių. Poezijos rinktinė. Kietais viršeliais. 7 dol.

VI. Kulboko, A. Tulys, 4 dol.

J. Kralikausko, Ažuolai piliakalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.

M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Č. Butkienės, Molinis arkliukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Alanto, Gelmių balsai. Premijuotos novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kad liktum tu gyva. Chicagos Lietuvių operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatyte. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikams. Muzikinė palyda Andriaus Čerškaus ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikams. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govėdai, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos lietuviškos muzikos plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Brėniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Visi tomiai gausiai iliustruoti ir įršti kietais viršeliais. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomiais, spausdinama gerama popieriuje, įršti kietais viršeliais. I, II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V tomas — 16 dol. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, prel. P. Juro paruošta maldaknygė, mažo kišeninio formato, su daugybe maldų, litanijų, novenų. Tinka ir patiems pasimelsti ir kitiems padovanoti, kurie tokių maldaknygių neturi. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siųsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba prilmame užsakymus geros rūšies prekėms už kompetingą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančiom žmonoms pensijas, **PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.**

Dėl visų smulkų informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z.JURAS,
11 London Lane, Bromley, Kent,
BR 1 4HB, England Telef. 01 460 2592

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.....US\$

Pavardė, vardas

Adresas

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai, 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklas. Irišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera progą įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūrinių "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridedama už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsiskaitant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai gražių spalvotų paveikslų. Didelio formato. Irišta. 45 dol.

P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, irišta. 29 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian Easter Eggs. Iliustruota, irišta. 25 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, irišta. 25 dol.

R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas, iliustruotas, irištats. Žodžiai lietuviškai ir angliškai. 12 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decals), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėje LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol.

Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Pranešant adresu pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

NAUJAUSIOS KASETĖS

Du gaideliai. Vaikučiam 9 dainelės. 10 dol.

Ir vėl žydi gelės. J. Nakutavičiaus lengvo žanro šokių dainos. 10 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kad liktum tu gyva. Plokštelę įdainavo ir išleido Chicagos Lietuvių opera. Turinys: Lietuvos himnas, Lietuviams esame mes gimę, De profundis, už jūrelių, Augo kieme klevelis, Už jūrų, už kalnų, Krivio arija ir choras, Raudotojų choras, Ant marių, Saulė motina pakilo. Su persiuntimu 16 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aldai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenu-meruoti?

PLOKŠTELĖS VAIKAMS

"Pasakos" ir "Du gaideliai" — su persiuntimu po 11 dol. "Du gaideliai" galima gauti ir kasetės formoje — su persiuntimu 10 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoje): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaimė gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 10 dol.

Komp. J. Stankūno kūrinių, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol. Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarlos santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarų santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%.

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą.

IRA indėlių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Dalis "Giraitės" kaimo gyventojų savo 20 metų sukaktuvinėje šventėje. Nuotraukoje matomos Alksninių, Alytų, Jurių, Bemotų, Kezių, Daukantų, Nenortų, Tamošinių šeimos. Trūksta Jurevičių, Baltrušionių, Pesytės, Gedimino Rajecko. Nuotr. Zenono Juri

Lietuviškas "Giraitės" kaimas Connecticut valstybėje rugsėjo 1 šventė 20 metų sukaktį. Dainuodami dainas, lanko kiekvieno gyventojų namus. Priekyje vežama alaus statinaitė. Nuotr. Zenono Juri

LIETUVIŠKAS "GIRAITĖS" KAIMAS MINĖJO 20 METŲ SUKAKTĮ

Connecticut valstybėje, nepertoliausiai nuo Putnamo sėdulių sodybos, yra įsikūręs lietuviškas kaimas ir pasivadinęs "Giraitės" vardu. Rugsėjo 1, sekmadienį, kaimas paminėjo 20 metų sukaktį. Suvažiavo visi Giraitės gyventojai ir būrys draugų, iš viso apie 100. Šventės programą sudarė paradas, dainos, vaišės ir vakarė — laužas.

Giraitę įkūrė Irena ir Vytautas Alksniniai, prieš 20 metų ten įsigiję žemės ir pasistatę namus. Po to savo draugam pardavinėjo sklypus.

Iš viso šioje Giraitėje įsikūrė 13 šeimų. Dauguma čia praleidžia tik vasarą, tačiau keli gyvena pastoviai, tai dail. Vytautas ir Birutė Ignai, p. Tamošiniai.

Rugsėjo 1 šventės programai vadovavo Zenonas Juri, vienas iš pirmųjų Giraitės gyventojų. Čia visi svečiai, lydimi Giraitės "orkestro" ir "choro", apšaukė visas Giraitės sodybas ir pasveikino jų šeiminius. Lietuviška daina skambėjo gražioje Giraitės miškuose.

Vaišių metu prisiminta ir Giraitės kūrėjų — Irenos ir Vytauto Alksninių — 25-ta vedybinio gyvenimo sukaktis. Solenizantai gavo daug dovanų, palinkėta gražios ateities. Visa tai palydėta šampano taurėmis ir dainomis.
N.Y. Kiškis

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovojanti dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo aukais.

Mano jaunystės bičiuliui

DR. IZIDORIUI KAUNUI

Australijoje mirus, mielus Reginą Kauniene, Californijoje gyvenančią dukrą Ireną, ženą Vytautą ir anuką širdingai užjaučia

Dailininkai Irena ir V. K. Jonynai

Mano krikšto motiną Reginą Kauniene,

DR. IZIDORIUI KAUNUI

Australijoje mirus, šiose skausmingose valandose su meile ir dėkingumu užjaučia jos krikšto dukra

Giedra G. Jonynaitė-Trancone

LOS ANGELES

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos rudens balius šiemet įvyks spalio 27, sekmadienį. Meninę programą atliks koloratūrinis sopranas, solistė Gina Čapkaušienė iš Montrealio.

"Lietuvių dienų" žurnalo gegužinė šiemet įvyks rugsėjo 15, sekmadienį, 12:15 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos viršutinėje salėje.

Los Angeles vyrų kvarteto plokštelės "Tu man viena" su-tiktuvės su koncertu ir vakarone įvyks rugsėjo 21, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje.

"Antras kaimas", Chicago lietuvių humoristinis vienetas, Šv. Kazimiero parapijos salėje duos du spektaklius. Pirmas spektaklis įvyks spalio 5, šeštadienį, vakare su vaišėmis prie staliukų. Antras spektaklis įvyks spalio 6, sekmadienį, po sumos koncertine forma. Spektaklius rengia Akademiniš Skautų Sąjūdis.

Lietuvių Radijo valandėlės metinis balius įvyks spalio 19, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Lituanistinė Šv. Kazimiero parapijos mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugsėjo 7, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Šiais mokslo metais įvesta nauja "priešdarželinė" — Kiškiukų — klasė, į kurią priimami vaikučiai nuo 3-jų metų amžiaus. Mokyklai vadovauja naujas vedėjas Juozas Pupius.
L.Ž.K.

BROCKTON, MASS.

Lietuviai tautybių festivalyje

Field Parkas Brocktone rugpjūčio 4 priglaudė tarptautinį festivalį. Skambėjo įvairios kalbos, dainos, muzika. Paviljonai papuošti tautybių vėliavomis ir plakatais. Stalai nukloti tautybių atstovų sukurtais vertybėmis. Jaunimas, moterys ir suaugę vyrai pasipuošę tautiniais drabužiais.

Tarptautiniame festivalyje dalyvavo šių tautybių atstovai: airiai, armėnai, graikai, indėnai, lenkai, lietuviai, meksikiečiai, olandai, portugalai, pietų amerikiečiai, švedai, taivaniečiai, vietnamiečiai.

Lietuvių "Sodyba" buvo papuošta aukštai iškelta Lietuvos trispalve vėliava ir "Lithuanian" vardu. Stalai apdėti gintaro puošmenimis, albumais, knygomis, paveiksmais, žemėlapiais ir kitais lietuviškais eksponatais. Tai G. Karoso su talkininke, Pr. Bumilienės, J. Gedraičio ir kitų gėrybės.

Čia pat Verutė Bizinkauskaitė margino vėlykaičius. Ant pagilinto stalo išdėstyti lietuvių liaudies meno kūrinių: margaspalvės įvairių paskirčių juostos. Šio lietuvių liaudies meno puoselėtoja E. Ribokienė be staklių, prisirišusi demonstravo juostų audimą. Besidominčius juostomis žiūrovus su-

BOSTONO ŽINIOS

Magistrė Danguolė Špakevičiūtė

Danguolė Špakevičiūtė šį pavasarį baigė Yale universiteto School of Management, gaudama magistro laipsnį (masters in public and private management). Rudenį ji pradės dirbti konsultante McKinsey & Co. Chicagoje.

Danguolė išaugo Bostone, kur baigė lituanistinę mokyklą, priklausė prie skaučių ir šoko Ivaškų vadovaujamoj tautinių šokių grupėj. 1981 užbaigusi ekonomijos mokslus (magna cum laude) Harvardo universitete, ji dvejus metus gyveno Washingtone, dirbdama Lewin & Co. sveikatos srities konsultavimo bendrovėje. Nors ir įtemptai dirbdama dalyvavo lietuviškoj veikloj; Washingtono Gabijos tautinių šokių grupėje, o New Havene veikdama Lietuvių Moterų Federacijoj. Tikime, kad ir lietuvių išeivių sostinėje Danguolė Špakevičiūtė susiras atgavą lietuvių tarpe.

Danguolės tėveliai dail. Julius ir Renata Špakevičiai gyvena Westwoode, Mass. Sveikinam Danguolę ir jos tėvelius linkėdami jai gražios ateities.

Iš amerikiečių spaudos
Rugpjūčio 24 The Times Re-

Linus Polikaitis ir Regina Stančikaitė rugpjūčio 17 sukūrė lietuvišką ir katalikišką šeimą. Jaunavedžiai pasilieka gyventi Los Angeles mieste, netoli lietuvių parapijos.

Los Angeles skautų būkle rugsėjo 8 pradėtas knygų vajas. Bibliotekos praplėtimui reikalinga skautiška bei grožinė literatūra. Lietuvių visuomenė kviečiama prie vajaus prisidėti.

Vladas Gilys perėmė Californijos lietuvių radijo klubo valdybos pirmininko pareigas. Jis daug metų dirba klubo valdyboj, būdamas vienas iš programos direktorių.

LB Vakarų apygardos naujon valdybon išrinkti: Angelė Nelsienė, Nijolė Pupienė, Violeta Gedgaidienė, Antanas Polikaitis, Vytautas Černius, Jonas Matulaitis, Tadas Dabšys, Vladas Šimoliūnas ir Romas Nelsas. Apygardos kontrolės komisijon išrinkti: Algis Raulinaitis, Juozas Kojelis ir Ignas Medziukas.

cord laikraštis Albany, N.Y.: "Lithuanian pilgrimage at Auriesville", straipsnyje rašoma, kad Amerikos lietuviai iš šiaurės rytų Atlanto pakraščio ir net Kanados rengia specialią "pilgrimage" į šiaurės Amerikos Kankinių šventovę Auriesville. Čia bus meldžiamasi už persekiojamą Bažnyčią okupuotoje Lietuvoje. Šią maldos dieną organizuoja Amerikos Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos centras. Bus pamaldos, bus rodomos skaidrės apie katalikų persekiojimus okupuotoje Lietuvoje. Mišias aukos lietuvis vyskupas Paulius Baltakis, OFM, dalyvaus Lietuvių Religinės Šalpos vadovas kun. Kazimieras Pugevičius ir eilė kitų kunigų. Giedos Šv. Kazimiero parapijos iš Brocktono choras. Šios dienos įvykiai būsiai perduoti per Vatikano radiją, o taip pat per Voice of America ir Radio Free Europe. Lietuva esanti rusų okupuota ir kenčianti jau 40 metų su viršum.

Straipsnyje taip pat rašoma apie lietuvių bažnyčias šioje apylinkėje: Albany, Schenectady ir Amsterdam. Tos bažnyčios esančios pastatytos pačių lietuvių. Taip pat čia veikiančios lietuviškos organizacijos, o Lietuvos vyčių 100-ji kuopa esanti labai aktyvi. Mums džiugu, kad amerikiečių spauda gražiai parašo apie lietuvius, o ypač apie persekiojimus tikinčiuosius ok. Lietuvoje, kaip lietuviai tą žiauriai okupaciją neša jau 40 metų su viršum. Tas "pilgrimage" įvyko rugpjūčio 25 d.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-1 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

RENGINIAI

Rugsėjo 14 So. Bostono Lietuvių Lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžia, 9 val. ryte pamaldos Šv. Petro bažnyčioje, o po pamaldų vyksta į Gavin mokyklą, kur prasidės mokslas.

Rugsėjo 15, sekmadienį, 3 val. popiet Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioj, Norwood, Mass., vyks Šv. M. Marijos pagerbimas. Styginis kvartetas gros įvairias giesmes, ypač lietuvių kompozitorių.

Rugsėjo 22 Vyčiai organizuoja išvyką autobusu į Pines katedrą N.H.

Rugsėjo 29 Balfo Bostono skryčiaus 40 metų sukakties minėjimas. 10:15 val. mišios Šv. Petro parapijos bažnyčioje, o po mišių minėjimas parapijos salėje.

Spalio 5 - 6 dail. Prano Lapės kūrinių paroda Lietuvių Piliečių d-jos II-ro aukšto salėje. Spalio 20 (ne 13 kaip buvo skelbiama) Laisvės Varpo rudenis renginys.

Spalio 27 sol. Aldonos Stempužienės rečitalis Lietuvių Piliečių d-jos III-čio aukšto salėje.

Lapkričio 9 Balfo 72-ro skyr. vakarienė Sandaros klube Brocktone.

Lapkričio 16 Amerikos Liet. Piliečių draugijos salėje So. Bostone rengiamas "Antrojo kaimo" iš Chicagos pasirodymas. Rengėjai — Lietuviškos Skautybės Fondo valdyba.

Lapkričio 17 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos ilgamečio pirmininko, o dabar garbės pirmininko Aleksandro Čapliko pagerbimo banketas draugijos salėje.

Lapkričio 24 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Gretai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų sutaupę gaves, bankas tuoj

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrintą procentus.

mas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius

leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPHEWET CIRCLE OFFICE
740 Gailwin Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO
DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE

Rugsėjo 18	— \$1393.00
Rugsėjo 23	— 1329.00
Spalio 1	— 1385.00
Gruodžio 26	— 1440.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)
Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaiga vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Norintiems atsikviesti gimes atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: rugsėjo 15, sekmadienį, 3:30 v. popiet tarptautinių jaunimo metų minėjimas. Rengia Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdyba. Žiūr. skelbimą.

Pranciškonų vienuolijos suvažiavimas, vadinamas kapitula, vyko rugsėjo 10 ir 11 dienomis Kennebunkporto vienuolyne. Iš visų vienuolynų suvažiavo beveik visi vienuoliai, vienuolynuose palikdami žmones tik būtiniausiai tarnybai. Kapituluje išrenkamas provincijolas, patarėjai, pasiskirstoma ir kitomis pareigomis, sudaromos vienuolynų šeimos.

Prel. Ladas Tulaba, Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, yra atvykęs į Ameriką. Laikinais sustojęs Apreiškimo parapijos klebonijoje. Kun. J. Pakalniškio palydėtas, rugsėjo 3 lankėsi Darbininko redakcijoje, lankėsi ir pas vysk. P. Baltakį pranciškonų vienuolyne. Iš čia išskrido į Chicagą. Svečias Amerikoje išbus apie mėnesį laiko, paskui grįžta į Romą ir rektorius pareigas perduoda naujam asmeniui — kun. Algimantui Bartkui. Prel. L. Tulaba lietuvių Romos kolegijos rektoriumi išbuvo 40 metų.

Muzikės Nijolės Ulenienės piano studija šio sezono darbą pradeda rugsėjo 23. Be pianino pamokų, bus dėstoma teorija, harmonija ir kompozicija.

Moteryų Vienybės pirmas po vasaros atostogų susirinkimas šaukiamas rugsėjo 17, antradienį, 7:30 v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. kampas Woodhavene. Valdyba prašo narses dalyvauti.

ŽEMAIČIŲ KUNIGŲ SAJUNGOS VEIKLA

Telšių vyskupijos kunigai yra susibūrę į sąjungą, — kurios veikla prasidėjo net prieš 30 metų. Jie palaiko tarpusavio ryšius, šelpia vienas kitą, patar nauja. Veikla labiausiai pasireiškia įvairioje šalpoje.

Neseniai išrinkta sąjungos nauja valdyba: pirmininkas kun. dr. Juozas Grabys, vicepirmininkai: kun. prof. Antanas Rubšys, kun. dr. Algis Ošauskas, sekretorius kun. dr. Zenonas Smilga, išdininkas — kun. Antanas Jonušas (Romoje).

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKIŲ ORGANIZACIJŲ SAJUNGOS VALDYBA MALONIAI KVIĘČIA LIETUVIŲ VISUOMENĘ ATsilankyti į

TARPTAUTINIŲ JAUNIMO METŲ MINĖJIMĄ

1985 M. RUGSĖJO 15 D., SEKMADIENĮ, 3:30 v. POPIET KULTŪROS ŽIDINYJE BROOKLYNE PROGRAMOJE:

Invokaciją sukalbės vysk. P. BALTAKIS, OFM
Tarptautiniai jaunimo metai — dr. ALDONA ŠLEPETYTĖ-JANAČIENĖ

Jaunimo padėtis okupuotoje Lietuvoje — GINTĖ DAMUŠYTĖ

Lietuvių jaunimas išsivijoje — ALGIS LUKOŠEVIČIUS

Lietuvių Skautų Sąjungos įnašas jaunimui — VIDA JANKAUSKIENĖ
Lietuvos vyčiai Jungtinėse Amerikos Valstybėse — MARIJA LEPERA

Ištraukos iš jaunimui skirtos poezijos — skaito LAIMA JANKAUSKAITĖ

Maldą už jaunimą sukalbės VIDA PENIKAITĖ

Programai vadovaus GINTARĖ IVAŠKIENĖ

Antroji daly filmas — Sibiro kalinių balsas

Vaišės ir pabendravimas

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PRISIMINTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 8, sekmadienį, paminėta Tautos šventė. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. iškilmingas mišias aukojo vysk. P. Baltakis, OFM. Jam asistavo kun. K. Puzevičius, kun. J. Pakalniškis, Tėv. B. Ramanauskas, OFM, kun. St. Kulbis, SJ.

Pamokslą pasakė kun. K. Puzevičius. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko V. Ralio. Po pamaldų visi perėjo į Apreiškimo parapijos salę. Čia akademijos pradžios invokaciją sukalbėjo vysk. P. Baltakis,

Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugsėjo 15 per visas mišias bus daroma ekstra rinkliava kunigų seminarijai paremti. Antroji rinkliava — parapijai.

Piniginį vaju vykdė Brooklyno vyskupija. Apreiškimo parapijai pagal parapijos metines pajamas nustatyta 9800 dol. Apreiškimo parapijos klebonas kun. J. Pakalniškis laiškas kreipiasi į parapičius, prašydamas prisidėti prie vajeaus, kad kuo greičiau būtų surinkta nustatyta suma.

Kario žurnalo šventė ir Zigmo Raulinaičio knygos "Kunigaikščių sąjunga" sutiktuvs bus ne rugsėjo 21, kaip buvo skelbta bet spalio 12 Kultūros Židinyje.

KALBA PERKŪNO CHORAS

Rugsėjo 6, penktadienį, Perkūno choro nariai, susirinkę į savo būstinę Kultūros Židinyje, pradėjo naują sezoną. Nors ir nebuvo susirinkę visi choro nariai, bet buvo pakankamas skaičius, kad būtų galima pradėti darbą ir pakalbėti apie ateities planus. Choro dirigentas Viktoras Ralys išreiškė pasitenkinimą, kad vėl toks didelis būrys susirinko, ir dėjo viltis į naują sezoną, kad choras stiprėtų ir klestėtų lietuviškos dainos labui.

Gaila, kad nepasirodė naujų jėgų, išskyrus tik vieną, t.y. Kazį Skabeiką, kuris praturtino bosų eiles. Tikimės ir laukiame naujų choristų, nes kitaip choras gali išnykti. O kaip tada besukursime naują dainos vienetą?

Iki šiol eilę metų choro administraciją tvarkė choro pirmininkas Lioginas Drangauskas. Jis savo darbą atliko sumaniai ir labai nuosirdžiai tol, kol leido sveikata. Jo vadovavimo laikais choras praturtėjo — įsigijo naujas uniformas. Choras yra labai

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspethe planuoja keturių dienų — lapkričio 8 - 11 savaitgalį praleisti Vermonte. Išvykstama trimis autobusais. Vienas išvyks nuo Woodhaven Blvd. ir Jamaica Ave. sankryžos 7:45 val. ryto. Kiti du autobusai išvyksta 8 val. ryto nuo V. Atsaiminimo bažnyčios. Nakvojama "The Stratton Mountain Resort" viešbuty, esančiame 3000 pėdų aukšty Amerikos Alpėse. Hotelis neseniai išleido 62 milijonus dolerių atnaujindamas pastatą ir pristatydama naujus kambarius. Kelionės kaina 210 dol. Įskaitoma nakvynė, miegant dviese kambarį, dešimt valgių elegantiškame restorane. Joe Thomas gros dainom ir šokiam. Bus polkos varžybos su premijomis. Bus apžiūrimos istorinės vietovės, apsipirkimo centrai, aplankoma seniausia sūrių gamykla Amerikoje. Anksti rezervuoti vietas pas Joną Adomėną 718 497-5212 arba Adele Dausickas dieną 212 333-6654 arba vakarais 718 544-1787. Registruojantis po spalio 10 pridedama 15 dol.

Olympic rasomų mašinelių su lietuvišku šriftu dar galima įsigyti kreipiantis adresu: S. Prakas, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7, Canada. Kaina su persiuntimu į Ameriką 160 dol.

Government Homes from \$1.00. (U repair). Also delinquent tax property. Call 1 - 805-687-6000 Ext. GH-4505 for information.

OFM, sugiedotas Tautos himnas. Paskaitą skaitė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis kalbėjo apie Vytauto ir Jogailos gadynę. Kalbėjo apie 40 minučių.

Tada pasirodė Harmonija. Ji dainavo duetais, solo ir visi penki. Įspūdingai padainavo penkis dainas.

Salėje iškilmės baigtos bendra daina — Leiskit į tėvynę.

Vaišės

Tada visi persikėlė į apatinę salę. Čia buvo skirta New Yorko ramovėnų skyriaus 35 metų veiklai prisiminti. Salė buvo atitinkamai papušta — su sukaktuviniiais skaičiais.

Čia invokaciją sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Už sukaktuvininkus pakelti šampano stiklai. Sveikinimo kalbas pasakė: LB N.Y. apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas, birutiečių pirmininkė Malvina Klivečkienė, Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriusienė. Raštu sveikino savanoris kūrėjas Petras Jurgėla ir Lietuvių Moterų Klubų Federacija.

Ramovėnų pirmininkas Alfonsas Samušis pradėdamas vaišes, keliais sakiniais prisiminė šio skyriaus sukaktį, ką skyrus yra nuveikęs.

Vaišes parengė Eugenija Kezientė. Žmonių buvo apie šimtinė. Visos vaišės baigtos bendra daina — Lietuva brangi.

jam dėkingas už jo paruoštus kepsnius ir tėvišką rūpestį.

Nuo rugsėjo 6 Lioginas Drangauskas iš choro pirmininko pareigų pasitraukė. Į jo vietą buvo išrinktas naujas pirmininkas — Stasys Karmazinas. Kiti valdybos nariai yra tokie: vicepirmininkas — Petras Tutinas, ūkio reikalų vadovas — Algis Česnavičius, sekretorius — Gediminas Rajeckas, išdininkas — Vladas Vasikauskas.

Choras pradeda naują sezoną ir naują gyvenimo lapą. Tikimės, kad į choro eiles įsijungs ir jaunesni dainininkai bei šiaip dainų choristų, nes kitaip choras gali išnykti. O kaip tada besukursime naują dainos vienetą?

Jei kas turėtų kokių klausimų ar reikalų dėl choro išvykų, prašome rašyti ar skambinti naujam choro pirmininkui: Stasys Karmazinas, 87 - 85 96 St., Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 718 441-1252.

BOMBOS PRIEŠ OSI APKALTINTUS

Long Island, New Yorkas. Americans for Due Process praneša, kad penktadienį, rugsėjo 6 d., 4:15 val. ryto sprogo bomba latvio Elmars Sprogio namuose New Yorko priemiestyje Brentwood. Smarkiai sužeidė 23 metų praeivį Robert Seifried, Jr., kuris mėgino perspėti Sprogį ir jo žmoną apie grėsiantį pavojų. Abu Sprogiai nebuvo sužeisti. R. Seifriedui bus daroma operacija antradienį nuimti dešinę koją, kurios chirurgai negalėjo išgelbėti. Trečdalis jo kūno buvo apdegintas. Jam yra renkamos aukos, nes jis jokios apdraudos neturėjo.

Šį incidentą dauguma New Yorko dienraščių, įskaitant ir Daily News, didžiausią dienraštį Amerikoje, aprašė pirmame puslapyje.

E. Sprogis buvo OSI apkaltintas 1982 metais. Jo denaturalizacijos teismas įvyko 1983 metais. Jis laimėjo savo bylą. Šį sprendimą abu apeliaciniai teismai yra patvirtinę.

Rugsėjo 6 d. 9:21 val. ryto lignoninė mirė OSI apkaltintas Tscherrim Soobzokov iš Paterson, New Jersey. Jis mirė nuo

Adv. Povilas Žumbakis iš Chicagos buvo pakviestas dalyvauti centrinių ukrainiečių organizacijų rengiamame simpoziume apie OSI šeštadienį, rugsėjo 14, New Yorke. Jo tema: OSI ir KGB santykiai. Taip pat kalbės prof. L. Luciuk iš Toronto apie Kanadoj pradėdamą "nacių medžioklę" ir istorijos profesorius Taras Hunczak apie galimą žalą ukrainiečių tautai OSI veiklos pasėkoj. Simpoziumą moderuos buvęs F. Fedorenko advokatas A. Filipovich. Kaip žinia, F. Fedorenko buvo deportuotas į Sovietų Sąjungą 1984 gruodžio mėnesį. Simpoziumas prasidės 7 v.v. Building of the Ukrainian Liberation Front, 136 2nd Avenue, New York, N.Y. Didesnė dalis programos vyks anglų kalba. Americans for Due Process kviečia New Yorko ir apylinkių lietuvius atsilankyti. Šis pats simpoziumas įvyks ir Philadelphiaje, penktadienio vakare, rugsėjo 13 d. Ukrainiečiai yra paprašę vietinius Lietuvių Bendruomenės veikėjus šį įvykį apskelbti lietuvių tarpe.

Noriu pirkti dviejų šeimų namą Richmond Hill arba Woodhavene. Skambinti 516 261-2404.

žaidų, kurias gavo, kai bomba sprogo prie jo namų rugpjūčio 15 d. Jo žmona, dukra ir anūkas buvo sužeisti. OSI buvo pralaimėję savo bylą prieš T. Soobzokov.

T. Soobzokov taip pat buvo iškėles bylą prieš New York Times knygu leidyklą už \$50 milijonų, kaltindamas juos su šmeižtu prieš jį. Prasidėjus teiseinei procedūrai, New York Times su Soobzokov susitarė dėl tam tikros sumos ir jis nutraukė bylą.

Abu sprogimai buvo panašūs. Abu įvyko anksti rytą. Pagauti numatytų taikinių dėmesį, buvo padegta Soobzokovo automobilis ir Sprogio koridorius. Pirmoji bomba buvo pritaisyta prie Soobzokovo durų. Ji sprogo, kai jis duris atidarė, bėgdamas žiūrėti savo degančio automobilio.

Sprogio atvejyje, R. Siefried, padėdamas Sprogiui su žmona išbėgti, su savo koja paspyrė prie durų dėžutę, panašią į pašto dėžutę, kurioje esanti bomba sprogo ir jį nutrenkė 25 pėdas iki gatvės.

FBI ir New Yorko Miesto Policijos Jungtinis Komitetas Prieš Terorizmą ir Suffolk Apygardos padegimų Tyrimo Būrys tiria šį reikalą. Tačiau, per tris savaites nuo Soobzokovo sužeidimo, dar jokių areštų nebuvo.

FBI ruošiasi perspėti visus Amerikoje esančius OSI apkaltintus asmenis apie galimą pavojų. FBI taip pat yra perspėjusi dėl apsisaugojimo teisėją Francis X. Altinari, kuris Sprogi išteisino.

Jewish Defense League (JDL) vadas Mordechai Levy buvo davęs prakalbą Patersono apie Soobzokovą ir ragino žmones demonstruoti prieš jį porą dienų prieš bombos paleidimą. Šis pats Levy rugpjūčio 30 kalbėjo grupei žmonių Long Island mieste — Old Westbury. Jis pranešė, kad jis planuoja demonstracijas prieš Sprogio namų ir publikai suteikė Sprogio adresą.

Nors JDL nepripažįta atsakomybės už Soobzokovo nužudymą, jį vadas Levy pagyrė ėjimą tokiu keliu. Sprogio atvejyje, Newsday laikraštis gavo du paskambinimus po pat susprogdinimo, kurie kartoję tą patį: "Atsargiai pasiklausykite. Jewish Defense League. Nacis karo nusikaltėlis. Bomba. Nebesikartos (Hitlerio laikai)."

Americans for Due Process Informacija

JDL OWNS UP TO BLOODY BOMBING AT 'NAZI' HOME

Bombing Victim Gives His Account

BLAST VICTIM DIES

RUGP. 14 D. Jewish Defense League skatino akciją prieš OSI apkaltintą T. Soobzokov.

RUGP. 15 D. Susprogdintas T. Soobzokov namas. Sužeisti žmona, duktė ir anūkas.

RUGP. 30 D. Jewish Defense League skatino akciją prieš OSI apkaltintą Elmars Sprogis.

RUGSĖJO 6 D. Susprogdintas E. Sprogis namas. Sužeistas 23 m. praeivis, kuris prarado koją.

RUGSĖJO 6 D. T. Soobzokov nuo bombos žaidų mirė.

ŠITOKIO TERORIZMO NEGALIME TOLERUOTI! JŪSŲ AUKOS REIKALINGOS ĮRODYTI TEISYBĖ!

Pavardė, vardas

Adresas

Suma \$.....

Noriu, kad auka būtų anoniminė Taip Ne

Aukos siųsti:

Americans for Due Process
PO Box 85
Woodhaven, New York 11421